

DIEVUI ir TAUTAI

DIEVUI ir TAUTAI

Leidiny
MYKOLO KRUPAVIČIAUS
paminklo pastatymo proga

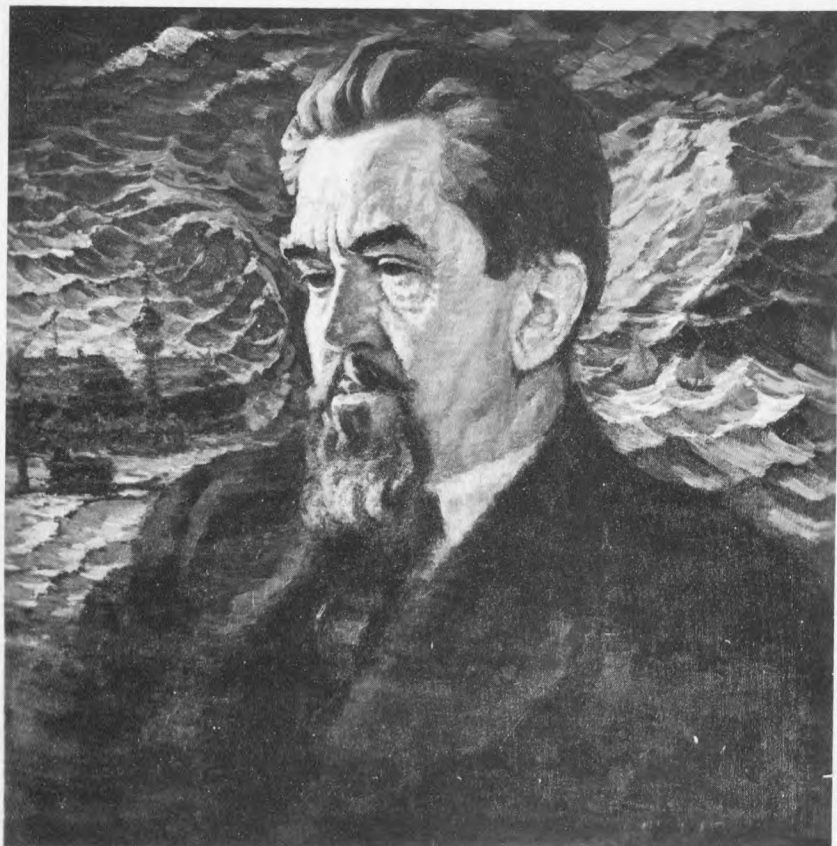
(with English introduction)

**DR. KAZYS PEMKUS
ARCHYVAS**

PAMINKLUI STATYTI KOMITETAS
Čikaga
1975

TURINYS

Komiteto žodis	7
Mykolas Krupavičius - A Builder of a Modern Lithuania	8
Komiteto veikla	12
Prelato Mykolo Krupavičiaus paminklui statyti garbės komitetas	16
Prelato Mykolo Krupavičiaus paminklui statyti vykdomasis komitetas	17
Testamento ištrauka	18
VLIKO seimo dalyvių atsisveikinimas su a.a. Prelatu Mykolu Krupavičium	19
Laidotuvių apeigos	37
Prof. Mečio Mackevičiaus kalba	46
Dr. Jono Valaičio kalba	48
Aukotojų sąrašas	50

MYKOLAS KRUPAVIČIUS

Adomo Varno kūrinys

KOMITETO ŽODIS

Prelato Mykolo Krupavičiaus Paminklui Statyti komitetas, baigdamas pavestą uždavinį paminklo atidengimo-pašventinimo apeigomis Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje, jaučia malonią pareigą nuoširdžiai padėkoti visiems, kurie įvairia pagalba yra prisidėję prie paminklo pastatymo ant Prel. M. Krupavičiaus kapo. Malonu pasakyti, kad tai pasiekta darbų organizatorių, jų vykdytojų ir gausių rėmėjų sutartinių pastangų dėka. Visus jungė vieninga mintis - pagerbti Krupavičių už gerai atliktą tarnybą Lietuvai ir Bažnyčiai. Panašių minčių nuotaikoje anomis garbingojo prelado mirties, šermenų bei laidojimo dienomis gausūs būriai lietuvių rinkosi prie jo karsto ir tyliame susikaupime išklausė atsisveikinimo kalbas, spalvingai nušviečiančias velionį, jo vadovaujantį vaidmenį ir atliktus darbus. Atsisveikinimo kalbų fragmentus skaitytojai ras šiame leidinyje.

Tai, kas atsisveikinimo kalbose buvo pasakyta žodžiu, vėliau tai pasireiškė asmeniniu nusistatymu ir veiksmu, kai organizuotos lietuvių visuomenės vadovaujantieji įvairių pažiūrų pakviestieji asmenys maloniai sutiko įeiti į sudaromą Prelato Mykolo Krupavičiaus paminklui statyti Garbės Komitetą. Šio komiteto spalvingą narių sąstatą sudarė įvairių kraštų bei kontinentų lietuvių visuomenės atstovai, neatsižvelgiant jų įsitikinimų įvairumo, politinių pažiūrų nevienodumo bei kitų galimų skirtingumų. Velionis Krupavičius buvo visų gerbiamas. Garbės Komiteto narių sąrašas talpinamas kitoje šio leidinio vietoje.

Plačioji lietuvių visuomenė parodė ypatingą palankumą sugesti-jaį pastatyti Krupavičiui paminklą visuomenės sudėtomis aukomis. Visose lietuvių kolonijose, kur jos bebūtų, radosi lėšų telkėjų ir aukotojų. Nuoširdžiausia padėka visiems bendradarbiams ir gau-siems aukotojams. Paminklas pastatytas visų geros valios ir dos-nios rankos vieningomis pastangomis.

MYKOLAS KRUPAVIČIUS - A BUILDER OF A MODERN LITHUANIA

At the end of the XIX century Lithuania was still under the severe Czarist occupation as it has been for the past one hundred years up to then.

The great Russian empire build on serfdom, suffering and deceit was trembling. To lead the nation out of bondage enslaved Lithuania needed leaders.

It probably was no coincidence that the end of the century produced just such men and women. Leaders of vigor, wisdom and dedication who later became highly sophisticated politicians, creative statesmen, and first class diplomats. Few of them, however, can match the dedication, the vigor, the political ecumen or the statemen's qualities of MYKOLAS KRUPAVIČIUS (1885-1970). His labors in Christian Democracy earned him the patriarchal title of "The Father of Lithuanian Christian Democracy".

Mykolas Krupavičius was an immensely talented person and an extraordinary personality. At the same time, he possessed the uncanny simplicity so characteristic of great men. And again, there was a touch of contradiction about him which does not lend itself to an easy explanation.

First and foremost, Mykolas Krupavičius was a Catholic priest. Although most of his life was spent in politics, administration, diplomacy, conspiracy and similar, rather unpriestly, occupations, he always remained a most devoted, very religious and conscientious servant of God. Even the greatest affairs of state or the most pressing political crises did not sway him from his daily priestly duties which he performed diligently to his last days.

On the other hand, this finely tuned personality was wrapped within the purest Lithuanian shroud. Lithuanianism to him was much more than formal citizenship or sentimental attachment. It was a religiously inspired calling, willed by God and freely embraced by a man. If anything used to bring poetry to his rather reserved personality, it was Lithuanian affairs: the country's sufferings, her misfortunes, her glorious past, and hopeful future.

So does Christian Democracy. He was the one who raised Lithuanian Christian Democracy from a rather loose confederation of ideas and people to an instrument of social justice and political power. In Christian Democracy he saw the one social and political system which can truly change not only a man's fate, but the very fate of a nation. He used it with a master's touch and with a wise man's sophistication. In his actions Christian Democracy was a live instrument of infinite variability and effectiveness. His great intellect opened new avenues in the precepts which are as old as Christianity itself. In this sense, Father Krupavičius stands among the greatest prophets of Christian Democracy since it unfolded itself out of the depths of the Gospel and the heights of the Sermon on the Mount.

Mykolas Krupavičius was born on October 1, 1885, of an impoverished peasant family. His father, striving for a better living, tried various trades and finally decided to try his luck in the United States where, after an automobile accident, he died. Raised by a hard-working mother, young Krupavičius early tasted the life of a common laborer. After graduation from the Teachers College at Veiveriai in 1905, young Krupavičius, for several years, taught school at various Polish and Lithuanian towns. After graduation from the Priest Seminary in Seinai in 1913, the next year he entered the Priesthood, and as a promising student, was sent to the Theological Academy in St. Petersburg from which he graduated in 1917. After a year as a chaplain of the Lithuanian High School in Russian Voronezh, he was informed that, because of his Lithuanian activities, the Bolsheviks had sentenced him to death in absentia. Secretly, by circuitous routes, dressed as a Russian soldier and aided by young Christian Democratic followers, Mykolas Krupavičius reached Lithuanian soil, only to be arrested by the then ruling Germans. After several months of house arrest, helped by Father Staugaitis, (later signer of the Declaration of Independence and a Bishop), he was assigned special duties on the staff of the State Council. A year later, he became special officer of social programs in the Ministry of Interior from which he transferred to the Ministry of Agriculture as a secretary of the Land Reform Planning Commission. From 1920 to 1926 he was elected to all the Diets and in 1923-1926 was Minister of Agriculture.

Later Father Krupavičius returned to pastoral duties and until 1942, was pastor of several parishes in his home region. Escaping Communist persecution after the Russian invasion in 1940, he was arrested by the subsequent German occupation forces, deported to Germany and held in house arrest until the end of the War. In 1945, he was elected Chairman of the Supreme Committee for the Lib-

eration of Lithuania (VLIK) and for ten years criss-crossed the world gathering Lithuanian forces and seeking aid for the liberation cause.

Father Krupavičius was also one of the organizers of a Lithuanian youth organization "Ateitis" (The Future) which later played an immense role in the life of Lithuanian youth.

During the campaign to the Constituent Assembly, he traveled the width and breadth of the country, this time organizing Christian Democrats and putting his party's program forth to anyone who would listen. If Christian Democrats during the three elections won absolute majorities, it was no one else's but Father Krupavičius' doing.

His statesmanship and political genius really shone during those six democratic years at the beginning of Lithuania's independent years. As an orator, he had few peers. His speeches were classic in their simplicity and unassailable logic, sometimes with a touch of irony and sarcasm but, always fair and charitable to his opponents.

As party chairman and majority leader in the Diet, his was the responsibility for ultimate decisions which so vitally affected the politics, policies, and programs of the government, indeed the very lives of every citizen. He carried out these responsibilities with magnificent devotion to the interests of all, with unflinching faith and, with a great deal of greatness.

Deeply hurt and disappointed by democracy's demise in his beloved country, he left the highest government positions and for years lived among his parishioners as one of them, preaching, teaching, admonishing, and always fighting for Christianity, Democracy, and Christian Democracy.

The same outstanding personal qualities guided his work when he again was called to assume the highest political office as Chairman of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania. For ten years, sometimes singlehandedly, he kept the institution on course. The going was not easy - it never is in exile.

All along, Father Krupavičius was also a prolific writer. (To the very end, he contributed articles to several journals and newspapers). Among literally uncounted articles, he has close to twenty books to his credit, mostly dealing with Christian Democracy and Sociology. His versatility was demonstrated by the fact that his last book was a monumental work on pastoral theology "A Priest in the Service of God and People" (in Lithuanian).

If any one achievement is connected with Father Krupavičius name and work, it is that of the land reform, and truly so. Father Krupavičius was its author, promulgator, and guiding hand. To him, land reform was an intensely personal commitment. This to a

great degree explains his all-consuming dedication to the task.

Father Krupavičius already was at that time, a sociologist of great depth and a deep sense of justice. Poverty to him was not a natural state of affairs, but a consequence of injustice. As a totally committed Christian, he could neither justify it nor excuse it. To him, individual poverty superceded national priorities, just as man supercedes the state.

This inner strength was also aided by his thorough study of Leo XIII encyclical "Rerum Novarum".

This explains his land reform activities. His knowledge of the nuances of the subject matter was extensive, and he knew he was on sure ground. At the same time, when obstacles were seemingly unsurmountable, his fidelity to principle sustained him. The result, of course, was far more reaching than the architect himself allowed to hope. Serving justice and alleviating individual poverty, Father Krupavičius also built up the national economy. Many factors aided in this process, but his dedication was the catalyst which opened the gates to prosperity.

This was Mykolas Krupavičius, a man among men, and yet a giant. A master of many destinies, and yet a servant of God and man.

A. J. Kasulaitis

Prie prel. Krupavičiaus kapo su paminklo brėžiniais. Dr. J. Meškauskas, J. Mulokas, A. Rudis, M. Rudienė, St. Rauckinas ir P. Speityla.

KOMITETO VEIKLA

Prel. M. Krupavičiaus atliktas vaidmuo tautos išsilaisvinimo kovose ir nepriklausomybės laikotarpyje, atstatant Lietuvos valstybę kaip modernią demokratinę respubliką, yra išskirtinai reikšmingas ir ne kartą lėmęs vieną ar kitą valstybinį žygį. Jis visą savo gyvenimą pašventė savo tautos reikalam - jos laisvei užtikrinti, medžiaginei ir dvasinei pažangai kurti bei ugdyti ir jos išsilaikymui amžiams pradžiai.

Be to, Krupavičiaus kaip valstybininko, politiko ir visuomenininko veikla buvo šakota, nesiribojanti kuria nors visuomenės dalimi ar grupe. Jis uoliai tarnavo Bažnyčiai, Lietuvai ir visai lietuvių tautai, tad miręs yra vertas pagerbti didingu paminklu, pastatytu visų laisvėje gyvenančių lietuvių pastangomis.

Iniciatyvos paminklui pastatyti ėmėsi Testamento patikėtiniai ir lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Centro Komitetas. Jų sutarimu numatyta sudaryti centrinių vykdomąjį komitetą Chicagoje ir Garbės Komitetą iš visos lietuvių visuomenės atstovų. Vykdomąjį komitetą iniciatoriai pavedė sudaryti LKDS Chicagos skyriaus valdybai, o Garbės Komiteto sudarymą sutiko atlikti LKDS Centro Komitetas, konkrečiai tuometinis Centro Komiteto pirmininkas Algirdas J. Kasulaitis.

Vykdomasis Komitetas sudarytas iš 14 asmenų ir oficialiai vadinamas PRELATO MYKOLO KRUPAVIČIAUS PAMINKLUI

STATYTI KOMITETAS. Profesorius Dr. Juozui Meškauskui energingai vadovaujant, komitetas sėkmingai nugalėjo visas pasitaikiusias kliūtis ir savo uždavinį atliko - pastatė didingą paminklą.

Sėkmingesniai darbų vykdymui Komiteto ribose buvo sudarytos dvi komisijos - Lėšų Telkimo komisija ir Paminklo Konkurso komisija.

LĖŠŲ TELKIMO KOMISIJA sudarė: Bernardas Žukauskas - pirm., Dr. Balys Paliokas - pirmininko pavaduotojas, Alicija Rūgytė - sekret., Faustina Mackevičienė, Dr. Aldona Rūgienė ir Pranas Povilaitis komisijos nariai. Komisijai uoliai talkininkavo aukų rinkėjai. Chicagoje ir apylinkėje komisija suorganizavo aukų rinkėjų tinklą ir betarpiai juos kontaktavo. Kitose vietovėse komisija rūpinosi sudaryti vietines komisijas arba angažuoti atskirus asmenis lėšų telkimui atlikti.

Australijoje lėšų telkimui vadovavo Jonas Mulokas, Melbourn. Jam talkininkavo J. Stepanas Adelaidėje, inž. A. Kateiva Perthe, kun. P. Butkus Sidney ir kiti.

Kanadoje Prelatas Juozas Tadauskas įsijungė stambiu įnašu. Toronte vadovavo Balys Sakalas, talkininkaujant Eugenijui Čiuplinskui, Dr. J. Songailai, Bronei Pabedinskienei, Dr. Aldonai Lukas, Jonui Matulioniui ir kit.

Californijoje lėšų telkimui vadovavo profesorius Jonas Kuprionis, New Yorke Petras Ažuolas ir t.t.

Daugelyje vietovių lėšas telkė pavieniai asmenys. Jų vardai minimi aukų rinkėjų sąrašuose.

PAMINKLO KONKURSO KOMISIJA sudarė kun. Vytautas Bagdanavičius, pirm., Faustina Mackevičienė ir Pranas Povilaitis. Sutikus su mintimi, kad paminklas Krupavičiui būtų pastatytas ne kurios nors organizacijos ar grupės vardu, bet lietuvių visuomenės sudėtomis lėšomis ir jos vardu, Komisija priėjo išvados, kad jai ne-

dera savintis paminklo projekto parinkimo teisės. Teisingiau bus, kai paminklo projektas bus parinktas konkurso keliu. Tuo tikslu Komitetas paskelbė konkurso taisykles, kviesdamas menininkus bei statybininkus dalyvauti konkurse su sukurtais paminklui projektais. Konkurse parinktiems trimis projektams paskirtos premijos: Pirmą premija \$500.00, antra premija \$300.00 ir trečia - \$200.00.

1973 m. sausio mėn. Paminklo Konkurso komisija paruošė ir paskelbė Prel. M. Krupavičiaus paminklo-antkapio projektui konkurso taisykles ir sudarė Paminklo Konkurso Vertinimo Komisiją sekančios sudėties:

Architektas Erdvilas Masiulis, pirmininkas
Skulptorius Aleksandras Marčiulionis
Dailininkas Adolfas Valeška
Faustina Mackevičienė, komiteto atstovė
Pranas Povilaitis, sekretorius, komiteto atstovas

1973 m. gegužės mėn. 12 dieną, Komiteto pirmininko Dr. J. Meškausko viloje, Beverly Shores, Konkurso Vertinimo Komisija, susipažinusi su gautais 12 projektais, pripažino premijuotiniais tris projektus:

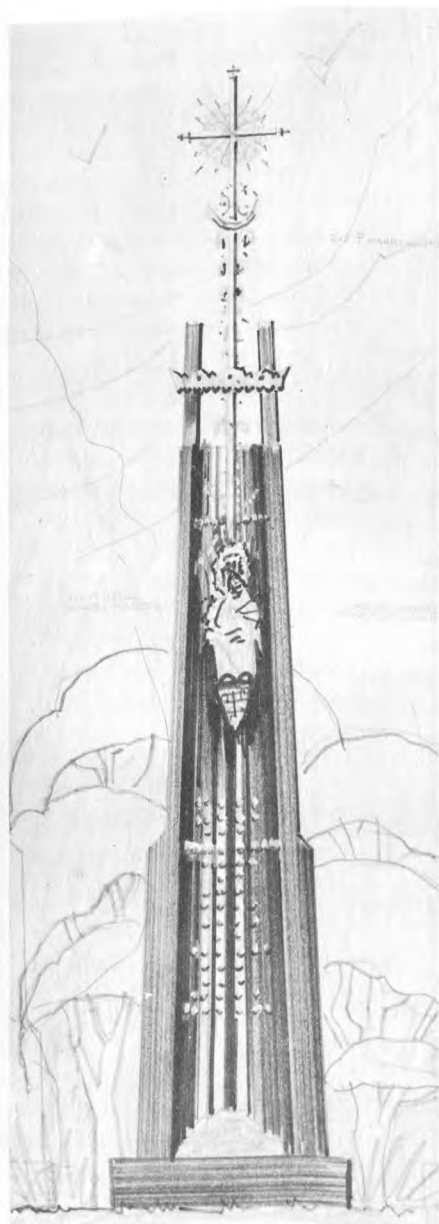
pirmoji premija \$500.00 teko architektams Rimui ir Jonui Mulokams

antroji premija \$300.00 teko architektui Narimantui Statkui

trečioji premija \$200.00 teko architektėi Audronei Statkui

1974 m. kovo mėn. pirmą dieną Jaunimo Centro kavinėje buvo su-ruošta visų 12 konkursančių projektų paroda. Vakaronės dalyviai turėjo progos susipažinti su projektais ir dalyvauti jų vertinimo diskusijose.

Vykdomasis Komitetas, ap-svarstęs paminklo projekto klausimą, nutarė statyti paminklą pagal pirmąją premiją laimėjusių architektų Jono ir Rimo Mulokų projektą.

Paminklo projektas laimėjęs konkurse pirmąją vietą, padarytas Rimo ir Jono Mulokų.

Paminklas pastatytas ant Prelato Mykolo Krupavičiaus kapo Lietuvių Šv. Kazimiero Kapinėse, Chicagoje, prie kunigams laidoti skirtos aikštės. Kun. Jonui Stankevičiui, Cicero Šv. Antano lietuvių parapijos klebonui ir Lietuvių Kapinių Direktoriui padedant bei Kapinių Administracijai kooperuojant, velionio Krupavičiaus karstas buvo perkeltas iš anksčiau palaidotos vietos į erdvesnę aikštę, tinkamą didesniajam paminklui pastatyti.

Paminklo projekto autoriai architektai JONAS ir RIMAS MUKAI.

Madonos statulą Pietą ir Vytį sukūrė skulptorius ALEKSANDRAS MARČIULIONIS.

Paminklo projekto detalių brėžinius atliko JUOZAS VAILOKAITIS - Sark Associates Inc. Gerbdamas velionį Krupavičių, Juozas Vailokaitis visą darbą atliko be atlyginimo.

Paminklą pastatė inž. ANTANAS IR MARIJA RUDŽIAI, Rockwell Engineering Co. Inc. savininkai, iš pagarbos Mykolui Krupavičiui, paimdami tik už medžiagą ir darbą.

Atsisveikinimo kalbų su velioniu Krupavičium rekordai ir šermenų bei laidotuvių nuotraukos Antano Gulbinsko.

Juozo P. Sabo vadovaujama Bell Die Tool and Machine Co., Inc. išpiovė iš vario paminklo raides. Antanas Janonis pagamino ornamentus.

Paminklo statymo eiga. Antanas Rudis, Antanas Rudis, Jr. ir J. Mulokas.

PRELATO MYKOLO KRUPAVIČIAUS PAMINKLUI STATYTI GARBĖS KOMITETAS

Vysk. Vincentas Brizgys,

Vysk. Antanas Deksnys,

Kun. dr. L. Andriekus,

Liet. rašyt. s-gos pirm.

Dr. S. Bačkis,

Liet. pasiunt. Washingtone patarėjas.

V. Balickas,

Liet. atstovas Londone.

Prof. dr. J. Baltrušaitis,

Liet. atstovas Paryžiuje.

Prof. J. Balkūnas,

Tautos fondo pirm.

S. K. Barauskienė,

Liet. Vyčių c.v. pirm.

S. Barzdukas,

PLB garbės pirm.

T. Blinstrubas,

buvęs Liet. taūt. s-gos pirm.

Dr. K. Bobelis,

ALTos pirm.

Kun. J. Dambrauskas,

Marijonų provincijolas.

Dr. J. B. Jerome,

ALRK Federac. pirm.

J. Daužvardienė,

Liet. general. konsulė Chicagoje.

E. Devenienė,

buv. VLIKo v.t. pirm.

Dr. E. Draugelis.

Prof. dr. J. Eretas.

Kun. J. Gailiušis,

Pranciškonų provincijolas.

Prel. P. M. Juras.

J. Kajeckas,

Liet. atstovas Washingtone.

V. Kasakaitis,

buv. Steigiam. seimo narys.

A. J. Kasulaitis,

L. Kr. dem. pirm.

Dr. P. Karvelis.

Kun. G. Kijauskas,

Liet. Jėzuitų provincijolas.

Dr. P. Kisielius,

buv. L. Fronto Tarybos pirm.

K. Kleiva,

Pasaulio Liet. katal. bendrijos pirm.

Kun. A. Kontautas-Contons,

Kunigų vienybės c.v. pirm.

Min. S. Lozoraitis,

Liet. diplom. šefas.

S. Lozoraitis, jr.,

Liet. atstovas Vatikane.

Prof. M. Mackevičius,

Liet. Valst. liaud. pirm.

J. Matulionis,

buv. VLIKo pirm.

Prel. V. Mincevičius,

Romoje.

Inž. B. Nainys,

PLB pirm.

J. Pakalka,

Liet. Socialdem. s-gos c.k. pirm.

Prof. dr. J. Pikūnas,

buv. Ateit. fed. vadas.

Prel. P. Ragažinskas,

Brazilijoje.

M. Rudienė,

BALFo pirm.

Inž. A. Rudis.

Kun. A. Saulaitis,

PLJS pirm.

A. Simutis,
Liet. general. konsulas New Yorke.
Dr. J. Songaila,
PLK Bendrijos Kanadoje pirm.
Leonardas Šimutis.
Dr. A. Skėrys,
LDF pirm.
J. Švedas,
Kūrėjų savanorių pirm.
Prel. dr. J. Tadaraukas,
Sielovados įgaliot. Kanadoje.
V. Tamošiūnas,
LSST c.v. pirm.
Prel. L. Tulaba,
Pontif. liet. kolegijos rektorius.
Pr. Vainauskas,
buv. LKDS c.k. pirm.
Kun. J. Vaišnys,
Liet. Žurn. s-gos pirm.
Dr. K. J. Valiūnas,
VLIKo pirm.
K. Veikutis,
Vilniaus Krašto Liet. s-gos pirm.

Inž. A. Venskus,
LKD Europos tarybos pirm.
B. Venskuvienė,
Liet. kat. moterų atstovė
prie Pas. kat. org. unijos.
L. Virbickas,
LAS seniūnų tarybos pirm.
Prof. B. Vitkus,
LUS pirm.
A. Wackell,
Amer. liet. kat. moterų s-gos pirm.
Dr. J. Žmuidzinis,
Liet. gen. konsulas Toronte.

MIRĘ NARIAI:

K. Čibiras,
Lietuvos Pasiuntinybės Attache Montevideo
Prelatas Dr. J. P. Končius
M. Naujokas,
Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos pirmininkas
V. Sidzikauskas,
Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas

PRELATO MYKOLO KRUPAVIČIAUS PAMINKLUI STATYTI VYKDOMASIS KOMITETAS, sudarytas 1972 m. lapkričio mėn. 29 dieną pas Vyskupą Vincentą Brizgį, Šv. Kryžiaus Ligoninės patalpose, Chicagoje:

Dr. Juozas Meškauskas,
komiteto pirmininkas
Stasys Rauckinas,
vice pirmininkas
Jonas Sakas,
iždininkas
Emilija Vilimaitė,
sekretorė
Dr. Kazys Šidlauskas,
teisinis patarėjas
Kun. Vytautas Bagdanavičius,
paminklo konkurso komisijos pirmininkas
Bernardas Žukauskas,
lėšų telkimo komisijos pirmininkas

Faustina Mackevičienė,
lėšų telkimo ir konkurso komisijų narys
Dr. Balys Paliokas,
lėšų telkimo komisijos vice pirmininkas
Pranas Povilaitis,
paminklo konkurso komisijos narys
Alicija Rugytė,
lėšų telkimo komisijos sekretorė
Dr. Aldona Rugienė,
lėšų telkimo komisijos narė
Antanas Balčytis,
komiteto narys
Jonas Jokubka,
komiteto narys

TESTAMENTO IŠTRAUKA

Mano laidotuvės turi būti kuklios - be gėlių ir solistų. Prie karsto turi būti tik kryžius ir lietuviškoji trispalvė vėliava. Nei pamoksle nei kalbose mano asmens neliesti. Pamokslininkas ir kalbėtojai teprimins lietuviškajai išeivijai tuos idealus, kuriems aš visą gyvenimą tarnavau ir skelbiau kiekviena proga: laisva nepriklausoma Lietuva, nenuilstama ir nenutraukiama kova dėl jos išlaisvinimo, rėmimas tų institucijų darbu ir finansais, kurios vadovauja tam išlaisvinimui - VLIKo ir ALTo, išlaikyti išeivijoje lietuvių kultūrą ir lietuvių kalbos meilę, išauklėti lietuvišką jaunimą taip, kad sugebėtų ir norėtų tęsti kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuvių išlaikymo lietuviškoje išeivijoje. To nori ir reikalauja ne tik tėvynė, bet ir Dievas. Katalikuose palaikyti gyvą tikėjimą, nes jis yra stiprus akstinas palaikyti patrijotizmui.

Norėčiau būti palaidotas šalia savo sesers ir svainio Melanijos ir Kazimiero Rūgių. Jei tai nepavyktų dėl formalinių iš kūrijos pusės priežasčių, prašau palaidoti kunigams skirtoj vietoj.

Ant pastatyto prie kapo kryžiaus turėtų būti toks parašas: Kun. Mykolas Krupavičius. 1885.X.1 - 19..... ir gale toks sakinys: Lietuvi, tebūnie Tau pirmaisiais tėvas ir motina, bet virš jų tebūnie Tau Tavo tėvynė Lietuva. Šie žodžiai yra šv. Augustino. Mano prijungti prie jų tik žodžiai: "Lietuvi ir Lietuva".

Kiekvienose šv. Mišiose prašiau Dievą tėvynės laisvės ir pasilikti lietuviams tvirtais, ištvėringais ir kovingais patrijotais, o katalikams - katalikais. To maldausiu Dievą ir toj vietoj, kurią man paskirs Dangiškasis Teisėjas. Ypatingai karštai maldausiu Dievą, kad Jis padėtų išaugti jaunimui sąmoningais ir kovingais lietuviams patrijotais.

Mano akis ir krūtinę prašau užpilti lietuviškąja žemele, kurią esu gavęs iš savo tėvynės Lietuvos.

Visų lietuvių prašau maldos už mano sielą. Jei kas mano laidotuvių proga skirtų kokią auką, prašau skirti Lietuviai Fondui ar LB Kultūros Fondui lietuviškais klausimais mokslinėms knygoms leisti.

Kun. Mykolas Krupavičius

VLIKO SEIMO DALYVIŲ ATSIŠVEIKINIMAS SU A.A. PRELATU MYKOLU KRUPAVIČIUM

Prel. Mykolo Krupavičiaus persiskyrimo su šiuo pasauliu metu buvo Čikagoje susirinkęs Vliko seimas, kurio dalyviai gruod. 7 d. atvyko atsisveikinti su buvusiu pirmininku į Petkaus koplyčią Cicero, Ill.

Atsisveikinimo kalboms vadovavo STASYS RAUCKINAS.

DR. KĘSTUTIS VALIŪNAS, VLIKO PIRMININKAS

Nepaprastai skaudu, kai tauta liūdi tikro savo tautos sūnaus. Aš nekalbėsiu apie velionį, kaip apie kunigą ar politiką, bet kaip apie Lietuvos tautos sūnų. Jo darbai - nepaprastai svarbūs lapai Lietuvos tautos istorijoje. Jis yra vienas pirmųjų autoritetų. Jis suprato, kad nereikia kovoti dėl valdžios, bet klausė savęs, ką tu gali padaryti savo tautai. Lietuvos tauta buvo ūkininkų tauta, gyveno skurdžiai, o to skurdo kaltininkai buvo rusų carai. Krupavičius matė lietuvių troškimą gyventi laisvai, nepriklausomai ir turėti gabalėlį savo žemės. Jis matė jaunimo troškimą eiti mokslus savo kalba. Tos dvasios pagautas, jis sužibėjo ir suliepsnojo, kaip tikras didvyris. Nuo pat savo jaunystės jis išsiskyrė iš kitų. Jis suorganizavo Liet. Krikšč.

Dr. Kęstutis Valiūnas atsisveikina Vliko vardu.

Demokratų partiją iš nieko. Ir suorganizavo taip, kad steig. seimo rinkimuose laimėjo absoliutinę daugumą.

Kaip Vliko pirmininkas aš jaučiu pareigą padėkoti Velioniui už tai, ką jis yra padaręs Lietuvai ir ką jis yra padaręs Vlikui. Atsisakydamas patogumų, jis 10 metų buvo Vliko pirmininkas. Mykolas Krupavičius tai didelė asmenybė. Turto jis nepaliko, bet iš to ką paliko, paskyrė 100 dol. Vlikui. Visai neturtingo Krupavičiaus šimtinę galėtume sulyginti su turtuolio šimtu tūks-

tančių. Žmonės, kurie rūpinasi savo turtu, užmiršta, kad jie save palaidoja, kai miršta. Bet Krupavičius nemirs. Kaip Kudirka, Basanavičius, Stulginskis ir kiti mūsų didvyriai jis pasiliks. Jis tik dabar pradės gyventi tokioje šviesoje, kokioje mes jį matome ir įvertiname. Mūsų istorijoje jis bus mums pavyzdys. Aš pažadu prie buvusio Vliko pirmininko, kad mes dirbsime, iki Lietuva bus laisva. Aš tikiu, kad ateis diena, kada mes galėsime Krupavičiaus palaikus pervežti į jo taip branginamą tėvynę Lietuvą.

STASYS BARZDUKAS,
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
Pirmininkas

Brangus Velioni, vienas mūsų filosofas ir rašytojas yra pastebėjęs, kad žmonės praeina šešėliu... Krupavičius savo gyvenimu išpau-dė milžiniškus pėdsakus ir tais savo pėdsakais mūsų gyvenime yra istorinė asmenybė. Aš prieš kelis metus esu turėjęs progos kalbėti apie jį ir esu išreiškęs mintį, kad jei Vlikas būtų nepadaręs nieko kito, o tik suredagavęs ir paskelbęs Lietuvių Chartą, tai jau būtų padaręs istorinės reikšmės darbą. Lietuvių Charta kaip tik tą reikšmę turi. Tai yra dokumentas, kuris pakiliam lietuviui rodo keiā.

Lietuvių Charta yra dokumentas, kuris visų pirma sako, kad lietuviams yra būtinas visuotinis su-siorganizavimas, sudarant pasau-

*Atsisveikina Stasys Barzdukas
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
Pirmininkas.*

lyje vieningą pasaulio lietuvių bendruomenę. Jis rodo konkrečias mūsų pareigas ir konkrečias pajėgas. Lietuvių kalba lietuviui yra garbės dalykas. Velionis lietuvių kalbą brangino savo gyvenime. Lietuvių Charta kalba apie šeimą, kuri yra tautinės dvasios židiny, todėl lietuvis kuria lietuvišką šeimą. Lietuvių mokykla yra lietuvių dvasios židiny. Lietuviai stengiasi išlaikyti lietuvišką tautinę aplinką. Lietuvių kultūra yra Lietuvių tautos senolių praeitų kartų turtas, dėl to kiekvienas lietuvis yra savos kultūros puoselėtojas ir rėmėjas, ir t.t. ir t.t.

Buęs Nepriklausomos Lietuvos kūrėjas, jos ministeris, Velionis sakė, kad kiekvienas lietuvis turi savo darbu ir pastangomis rūpintis atstatyti Nepriklausomą Lietuvą, tautos egzistencijos pagrindą. Paskutinė Lietuvių Chartos mintis yra pabrėžtas tautinis solidarumas. Tai yra ypatybė, kurios mes ypačiai stokojame. Lietuvių Charta pabrėžia, kad tautinis solidarumas yra aukščiausia tautinė ypatybė, dėl to kiekvienas lietuvis stato ir ugdo tautinį solidarumą, vertindamas tai, kas mus jungia, o ne tai, kas mus skiria. Lietuvių Chartos mintis yra, kad mes esame tos pačios Lietuvių tautos vaikai, broliai ir seserys.

Lietuvių Charta buvo sukurta Vliko, kurio pirmininku buvo prelatas Mykolas Krupavičius. Apie Bendruomenę jis yra ir daugiau raštų palikęs. Vlikas yra sukūręs Lietuvių Bendruomenės santvarkos nuostatus. Ant jų pagrindo Lietuvių Bendruomenė susiorganizavo visame laisvame pasaulyje, dėl to yra pagrindo Velionį laikyti Lietuvių Bendruomenės Tėvu. Jis yra parašęs specialią knygą, pavadinę ją "Lietuvių išveivija".

Šia proga aš negaliu praeiti nepaminėjęs vienos kitos minties - lietuviai, kuriuos jungia Lietuvių Bendruomenės pastatas, yra lietuvių tvirtovė. Lietuvių Bendruomenė yra tautiška, lietuviška, demokratiška. Šia proga aš noriu išreikšti Lietuvių Bendruomenės vardu Prelatui padėką už tai, ką jis Lietuvių bendruomenei yra palikęs. Jis rūpinosi sutelkti lietuvius į vieną lietuvišką didingą šeimą.

Atsiveikina Algis J. Kasulaitis, Liet. krikščionių demokratų centro komiteto pirmininkas.

**ALGIRDAS J. KASULAITIS -
Lietuvių Krikščionių Demokratų
Sąjungos Centro Komiteto
Pirmininkas**

Sunku kalbėti, kai laidoji savo tėvą. Nepakanka žodžių susitelkusiems jausmams išlieti. Velionis Lietuvai buvo didelis valstybininkas, Dzūkijai - sūnus, Vlikui - vadas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei - kelio tiesėjas, mums, po pasaulį pasklidusiems krikščionims demokratams, jis buvo pilna to žodžio prasme tėvas. Jis tą mažytę krikščioniškosios demokratijos idėją išugdė į didingą ir gražiausią lietuvišką meilę. Jei jo "Lietuvėlė" šiandien būtų laisva, jis būtų pašarvotas gražiausioje bazilikoje prie altoriaus ant aukšto katafalko,

apsupto žvakėmis bei gėlių vainikais, o tautos sūnūs ir dukros ašarotų, liūdėtų, kad Krupavičiaus jau nebėra.

Bet šiandien stovėdami prie jo karsto - neliūdėkime. Jis buvo šventumo paliestas ir Dievo malonės valia gal ateity bus apgaubtas šventojo aureole. Džiaukimės, kad mūsų žemė pagimdė tokį vyrą, liudijantį Dievo meilę mūsų gimtajai žemei. Šio liūdesio pelenuose ieškokime paguodos žiburėlio. Krupavičius tikrumoje nemirė. Jis pasiliks kiekvieno lietuvių širdyje ir gyvens mūsų darbuose. Kiekvieną kartą, kai vykdysime krikščioniškosios demokratijos idėjas ir kai bent kur ir bent kada tarsime lietuvišką žodį, Krupavičiaus dalelė jame bus.

Šiandien jis, žvelgdamas į mus iš aukštybių, nebebus toks griežtas

reikalavimuose ir toks kietas savo žodžiuose, kaip buvo gyvendamas mūsų tarpe, nes jis paliko mus nepavydėtinais našlaičiais. Daug jis mums davė, ir mes, jo idėjiniai vaikai, už tai jį nešiosime savo širdyse, kol mūsų akys švies jį matyti toje tėvynėje, kurios jau niekas iš jo nebeatims.

Dėkokime Visagaliui, kad davė mums Krupavičių gražesnei "Lietuvei" sukurti, o velionio siela tesidžiaugia tais gausiais vaisiais, kuriuos jis susikrovė bedirbdamas per šventumu pažymėtus 85 triūso metus.

Stasys Rauckinas praveda Vlko seimo atstovų atsisveikinimą su Mykolu Krupavičium.

*Kalba Dr. Petras P. Daužvardis,
Lietuvos Generalinis Konsulas
Chicagoje.*

Čikagos visuomenės atstovų
atsisveikinimas vyko gruodžio 8 d.
Jam vadovavo KAZIMIERAS
GRINA.

Lietuvos Generalinis Konsulas
DR. PETRAS DAUŽVARDIS

Lietuvos Diplomatijos Šefo Sta-
sio Lozoraičio, ministerio J. Ka-
jecko ir visos diplomatinės tarny-
bos vardu reiškiu pagarbą ir atsi-
sveikinimą velioniui Prelatui. Su
Prelato mirtimi Lietuvių tauta
neteko didelio valstybininko ir
kovotojo už Lietuvos nepriklausomybę.

*Dailininkas Adomas Varnas prie
velionio karsto.*

DR. KAZYS BOBELIS,
Amerikos Lietuvių Tarybos
Pirmininkas

Stoviu prie mūsų tautos patri-jarcho Mykolo Krupavičiaus karsto. Jis visą savo gyvenimą ir visus savo sugebėjimus skyrė Lietuvos ekonominiam, kultūriniam ir poli-tiniam išsivystymui. Paskutiniaisiais metais, jau sirgdamas ir gulėdamas mirties patale, rūpinosi ir domėjosi kiekvienu Lietuvos laisvės švystelėjimu. Jis visą amžių buvo Lietuvos laisvės idealo tarnyboje, bet atsiskyrė nesulaukęs tų idealų įgyvendinimo.

Simboliška, kad Prelato širdis sustojo plakti ir jo kraujas tekėti tuo metu, kai visą pasaulį nustebin-o jauno lietuvio jaudinąs balsas, kad Lietuva yra naikinama, kad jos žmonės naikinami žiauraus oku-panto.

Jaunas lietuvis jūrininkas iškėlė tai, ką Krupavičius skelbė visą savo gyvenimą. Aš esu tikras, kad mirštančio jauno lietuvio balsas ir Krupavičiaus atlikti darbai mus visus sujungs vieningon kovon už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Alto vardu nuoširdžiai reiškiu giliausią užuojautą giminėms, Liet. Krikščionių Demokratų Sąjungai ir visiems lietuviams.

BRONIUS NAINYS,
Lietuvių Bendruomenės vardu

Keliaujant per gyvenimą ne-kartą teko žavėtis a.a. Mykolo Krupavičiaus idealais, nekartą teko sekti jo pavyzdžiu, gėrėtis jo

*Dr. Kazys Bobelis atsisveikina
ALTO vardu.*

darbais, tęsti jo pradėtus darbus ar padėti vykdyti užsimotus, tačiau jo žodžiai, parašyti testamente, geriausiai įstrigo į mano atmintį ir jie lydės paskutinį gyvenimo laikotarpį. Štai tie žodžiai: jeigu kas norėtumėte ką paaukoti, paaukote Lietuvių fondui ar Kultūros fondui, kad galėtume leisti aukso knygas apie Lietuvą. Šie žodžiai pasako, kad a.a. Velionis sugebėjo eiti su gyvenimu, sugebėjo eiti su laiku, kad ne tik jis galėtų suprasti žmones, bet ir žmonės galėtų suprasti jį visur per ateinančias dienas. Jo kultūrinis darbas, jo mokslinis darbas, jo lietuviškas darbas tebūna tęsiamas mūsų visų. Tebūna jis pavyzdžiu ateities keliuose Lietuvos laisvinimui ir lietuviybės išlaikymui. Išsėkis, Prelate, šioje

Amerikos kontroversinėje žemėje, nes rami žemė prie Baltijos krantų tebėra okupanto pavergta ir jos okupantas neleido išvysti. Lietuvių Bendruomenės vardu tariu paskutinių sudiev, didysis tautos vade. Nuoširdžią užuojautą reiškiu giminiams ir artimiesiems. Ilsėkis amžinoje ramybėje.

KAZYS KLEIVA,
Pasaulio Lietuvių Katalikų
Bendrijos vardu

Peržvelgęs didįjį Krupavičiaus veikalą "Kunigas Dievo ir žmogaus tarnyboje", nustebau, kad ten nėra tik ta trumpa tarnyba Dievui ir žmonėms, bet kad tai yra išsisa platoka minčių, laimėjimų ir kūrybos išsivijai rinkinys. Jei kas norės plačiau Prelatą pažinti, tas be šios knygos, be to didžiojo jo testamento negalės apsieiti. Ir kai paskutinį kartą nuvykau pas prelatą, tai pirmasis jo klausimas buvo: "Ar su knyga susipažinai? Ar ji tinka Pasaulio lietuvių katalikų bendrijai išsivijoje? Kaip vyksta Pasaulio lietuvių katalikų bendrijai organizuotis?" Mūsų pasišnekėjimas iškėlė tas didžiąsias laimingąsias mintis, su kuriomis ir jūs visi neabejotinai susipažinsite.

Tad ši vakarą Pasaulio lietuvių katalikų bendrijos vardu lenkiu galvą didžiajam kovotojui už laisvę ir tiesą. Norėčiau baigti kankinio arkivyskupo Mečislavo Reinio Vladimiro kalėjimo sienoje padarytu įrašu: Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą. Jie gyvena amžinai.

*Kalba Bronius Nainys Amerikos
Lietuvių Bendruomenės Pirmi-
ninkas.*

DR. JUOZAS MEŠKAUSKAS,
Čikagos Ateitininkų Sendraugių
vardu

Didžiai gerbiamas ir mylimas Prelate! Mes, lietuviai, juntame, kad tu pabaigėi vieną - žemišką - kelionę ir pradėjai antrą, kuri mums yra didžiausia paslaptis, o tau jau yra realybė. Mes savo tarpe tave juntame ne toki, kokį mes čia tave matome. Aš keletą žodžių tarsiu ne į tavo palaikus, bet į tave toki, kokį mes savo tarpe čia juntame.

Gerbiamas Prelate, tu gerai žinotai ir mums primindavai, kad Kūrėjas ir gamtos dėsniams turi paklusti visi. Visa, kas gyva, turi pradžia ir pabaigą. Ir gražiausia tropinė gėlė, ir didžiausias tūks-

Dr. Juozas Meškauskas kalba Ateitininkų sendraugių vardu.

tančio metų raudonmedis lygiai kaip ir gražiausias, išmintingiausias Dievo kūrinys žmogus turi pradžia ir pabaigą. Šiandien mes daug daugiau žinome apie pradžia ir ją džiaugsmingai sutinkame. Mažai težinome apie pabaigą ir tragiškai ją pergyvename, dažnai su didele baime, su nepasitikėjimu.

Aš žinau, Gerbiamas Prelate, kad tavęs mirtis negąsdino, nes tavo gyvenimas buvo pilnas, reiškiamas darbu, raštu, žodžiu ir meile žmogui.

Taip su šiuo pasauliu atsiskiria tik didelės asmenybės. Mokeisi tam, kad galėtum mokyti kitus. Tu labai greitai supratai socialinio, kultūrinio ir idėjinio gyvenimo uždavinius bei reikalavimus. Tu esi vienas iš Ateitininkų organizacijos steigėjų ir jos puoselėtojų ir vei-

kėjų. Tu jos šūkiu - Visa atnaujinti Kristuje - persisunkęs, pasinėrei į darbą, - darbą kultūrinį, socialinį, idėjinį ir ekonominį. Tu įvykdei žemės reformą, kuri ir po 50 metų dar daugeliui kraštų, atrodo per daug moderniška.

Negalėdamas duoti žemės, tu iš sakyklos kalbėjai apie problemas. Tavo pamokslų klausytis žmonės važiuodavo 30 kilometrų. Negalėdamas žodžiu pasiekti klausytojus, visas tas problemas nagrinėjai raštu, - dėstei straipsniuose ir knygose. Teisingas yra pasakymas, kad turtingas yra ne tas, kuris daug turi, bet tas, kuris daug duoda. Mažai turėjai, bet daug davei. Tremtyje būdamas, dažnai atiduodavai maistą ar centą kitam, nes tau atrodydavo, kad kitam daugiau reikia negu tau. Tzigi visa, ką turėjai, atidavei ir nieko nepraišei. Savo testamente tik vieno dalyko paprašei: ant tavo palaikų krūtinės užpilti sauja Lietuvos žemės, kurią tu taip mylėjai, kurią tu dalinai neturintiems. Ši žemės sauja simboliškai riš tave su Lietuva ir su mumis.

Tikėkime, kad šis Amerikos ir Lietuvos žemių mišinys išaugins daugiau panašių į tave, kad jie skirs savo darbus ir jėgas tėvynei Lietuvai. Savo darbu ir žodžiu tu mus visus persunkei. Tavo palaikai teilsisi ramybėje po Amerikos ir Lietuvos žemės sauja.

ALBINAS DZIRVONAS

Balfo vardu

Sunku ir liūdna atsisveikinti su vienu iš didžiausių mūsų valstybininkų ir kultūrininkų, su Mykolu Krupavičium. Šviesios atminties velionis, vykdydamas savo didžiuosius uždavinius, vykdė ir patį didįjį Kristaus mums paliktą įsakymą - meilės įsakymą. Dirbantiems šalpos darbą, Krupavičius buvo mielas, artimas ir brangus didžiaisiais labdaros darbais. Pats savo jaunystėje patyręs vargo, visą savo gyvenimą rūpinosi vargančiais savo tautiečiais.

Jis buvo ne tik dosnus labdarai, bet ir dirbo šioje srityje. Pirmojo pasaulinio karo metu jis buvo nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpti komiteto pirmininkas. Grįžęs Lietuvon, dirbo valstybės tarybos aukų rinkimo tarnyboje. Savo garsiaja žemės reforma, kuri neturėjo sau pavyzdžio net ir už Lietuvos ribų, jis aprūpino žeme tūkstančius bežemių varguolių. Jis buvo jos sumanytojas ir vykdytojas.

Kartą, aplankęs velionį ir žinodamas jo nelengvą dalį, pareiškiau: "Perduokite Balfui savąją labdarybę, nes ji jums sunkiai pakeliama". Jis atsakė: "Tu, kuriuos aš šelpiu, Balfas nešelps". Tuo ir baigėsi mano pokalbis šia tema.

Balfo tarybos, centro valdybos ir visų Balfo darbuotojų vardu reikiu a.a. Prelatui Krupavičiui pagarbą ir dėkingumą, o artimiesiems ir giminėms gilią užuojautą. Gerasis Dievas tegul jums atlygina už jūsų didžiuosius darbus. Tegul jums būna lengva šio svetingo krašto žemė.

Pranas Vainauskas atsisveikina laisvės kovotojų bendradarbių vardu.

PRANAS VAINAUSKAS, Laisvės Kovotojų bendradarbių vardu

Palydime didelį žmogų, palydime didelį lietuvi, palydime didelį demokratą, Lietuvos nepriklausomos valstybės kūrėją. Giminėms ir artimiesiems reikiu giliausią užuojautą. Meldžiame Aukščiausiąjį suteikti jam amžinąją ramybę.

DR. VANDA SRUOGIENĖ Lietuvių liaudininkų centro komiteto vardu

Pagerbdami velionies testamentą, susilaikome nuo žodžio apie jo asmenį. Tariame čia didžiajam lietuviui patriotui prelatui sudiev. Išreiškiame pagarbą ir padėką už jo

Dr. Vanda Sruogienė atsisveikina Lietuvių Liaudininkų Centro Komiteto vardu. Už jos Kazys Grina pravedęs Čikagos visuomenės atsisveikinimo vakarą.

nuveiktus lietuvių tautai, jos laimei ir vardui darbus, už paliktą pavyzdį būsimoms kartoms. Turėdami galvoje jo paskutinį prašymą visuomenei - remti laisvės kovą - Liaudininkų centro komiteto vardu aukojame Tautos fondui 50 dolerių.

TĖVAS
ALFONSAS BERNATONIS
Vasario 16 gimnazijos vardu

Vokietijos Lietuvių bendruomenės vardu tariau prelatui Krupavičiui atsisveikinimo žodį. Pasaulio Lietuvių bendruomenės ikūrėjas buvo pirmosios bendruomenės, t.y.

Vokietijos, aktyvus narys, todėl mūsų bendruomenė ypatingai skaudžiai pergyvena jo mirtį.

Mes netekome ne tik didelio visuomenininko, mes netekome tėvo, Vasario 16 gimnazijos krikšto tėvo. Vasario 16 gimnazija įsikūrė 1950 m. rugsėjo mėn., bet ji buvo bevardė. Mes ieškojome vardo. Mes ją norėjome vadinti Kudirkos ar Basanavičiaus ar kitais vardais, bet oficialus atidarymas buvo 1951 m. vasario 16 d. Krupavičius, tuometinis Vliko pirmininkas, buvo pakviestas būti krikšto tėvu. Jisai savo kalboje pradėjo sakyti, kad viename akte sutelpa visi Krupavičiai, visi Basanavičiai, visi Kudirkos, Šauliai ir kiti. Visi sutilpo Vasario 16 akte, kuris paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Jis prašė, kad ši gimnazija būtų pavadinta Vasario 16 vardu. Jis tikėjo, kad toj gimnazijoje sutilps visi žmonės ir išaugs vėl kartą, kuri atnaujins antrąjį Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Jisai visą savo gyvenimą, būdamas Vokietijoje ir čia Amerikoje, sielojosi gimnazija. Prieš dvi savaites, tada dar jo bute, pasakiau: Prelate, guli, kaip ažuolas išvirtęs. Kas yra?" Sako: "Neklausk. Sakyk, kaip tau". Aš manau, kad dar ir paskutinę dieną jam rūpėjo, ar išaugs nauja signatarų kartą. Mes galime tikėtis ir laukti, kad jo troškimas kuo greičiausiai įvyktų. Dievas telaimina jį ir jo artimuosius.

DR. VLADAS VILIAMAS
Vašingtono lietuvių vardu

Man tenka didelė garbė tarti paskutinį atsisveikinimo žodį Prelatui Vašingtono lietuvių vardu. Velionis buvo vienas iš retų Lietuvos valstybininkų ir nepriklausomos Lietuvos statytojų. Tarp kitų jo savybių, jis buvo didelis krikščionis demokratas ir reiškė tai, ką reiškė Konradas Adenaueris Vokietijoje, Algi DeGasperi Italijoje, Robert Schuman Prancūzijoje. Tokie vyrai retai gimsta, bet jų palikimas lieka amžiams.

PULKININKAS JONAS ŠVEDAS
savanorių ir ramoviečių vardu

Savanorių ir ramovėnų vardu man tenka garbę pasakyti tau, mielas prelate, didelę pagarbą už nuoširdų bendradarbiavimą mūsų valstybės kūrimo darbuose ir aukštą tų darbų įvertinimą. Su giliu liūdesiu tariame tau paskutinį sudiev ir pasiimame tavo idealus. Teatlygina tau Aukščiausias už tavo atliktus darbus Lietuvai ir jos laimei. Tegul tau būna lengva ši Amerikos žemė.

JONAS R. SIMANAVIČIUS
Kanados Liet. Bendruomenės
Tarybos vardu

Brangūs lietuviai, atsisveikinu su a.a. prelatu Mykolu Krupavičium Kanados Bendruomenės Tarybos vardu. Mūsų delegacija atvykome iš Kanados palydėti Mykolą Krupavičių amžinon ramybėn.

Jonas R. Simanavičius atsisveikina Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos vardu.

Suvalkijos, Suvalkų Kalvarijos gyventojų vardu atsisveikinu ir amžinos ramybės linkiu a.a. prelatui Krupavičiui.

KUN. PETRAS URBAITIS
Romos saleziečių vardu

Lietuvių Saleziečių Romoje ir savo vardu reiškiu giliausią užuojautą.

IGAUNIS
Lietuvių Bendruomenės Cicero
vardu

Lietuvių bendruomenė Cicero apylinkė liūdi netekusi asmens, kurio visas gyvenimas buvo skirtas Dievui ir tėvynei. Jums, prelate, sakome - ilsėkis ramybėje. Tavo nuveikti darbai pasilieka tautos ir Cicero visuomenės pasididžiavimu.

*Juozas Skorupskas atsisveikina
Lietuvių Socialdemokratų vardu.*

JUOZAS SKORUPSKAS
Lietuvių Socialdemokratų vardu

Žiūrint į velionį mano sąmonėje bėga kaip ant filmos ekrano trys pagrindiniai plačios gyvenimo kovos epizodai. Vienas vaizduoja, kad jis prisidėjo prie kovos už Lietuvių tautos politikos sąvoką. Antrasis epizodas, toji kova, kuri buvo apvainikuota Vasario 16 d. aktu ir tas laikotarpis, kada jis įsijungė į Lietuvos valstybės kūrimą. Toliau bolševikų, nacių ir vėl bolševikų okupacija įtraukia velionį už Lietuvos ribų į nepriklausomybės atstatymo veiklą. Čia velionis eina kartu su kitų grupių vadais į didžiąją tautos koaliciją, įsteigiant Vyriausią Lietuvos išlaisvinimo komitetą. Ir toji koalicija Lietuvoje eina tampryn ir eina stipryn. Lenkdamas galvą socialdemokratų vardu, aš reiškiu pagarbą velioniui, reiškiu nuoširdžią užuojautą giminėms ir taip pat jo idėjos nariams.

*Martynas Gudelis atsisveikina
dienraščio "Naujienų" vardu.*

MARTYNAS GUDELIS
"Naujienų" vardu

Atsisveikiname su dideliu lietuviu. Mūsų manymu, prel. Krupavičius buvo vienas ryškiausių, toliausiai matančių, nuoširdžiausiai už Lietuvos laisvę kovojančių ir savo ištikimuosius, savo artimuosius kovon vedančiu žmogumi. Mes jį skaitėme dideliu, kai jis buvo gyvas. Žinoma, ateity, kada bus rašoma Lietuvių kovos istorija už savo krašto laisvę, prel. Krupavičius bus minimas kaip vienas iš pagrindinių kovotojų. Tad mes atsisveikiname šičia su dideliu krikščionių demokratų vadu. Taip pat jums visiems žinoma, kad atsisveikiname ir su nuoširdžiu "Naujienų" bendradarbiu. Jis mums rašinėjo įvairiais lietuvių visuomenės gyvenimo klausimais. Mums jis buvo naudingas patarimais ir ne vieną kartą esam pasinaudoję jo išmintim ir patirtim. Esam ištiki-

Kalba Gediminas Kijauskas Lietuvos Jėzuitų provincijolas.

nę, kad Krupavičius buvo didelis krikščionis. Mes taip pat žinom, kad jis buvo nepaprastai geras žmogus. Mums atrodo, kad jis buvo nuoširdus krikščionis. Lenkiam prieš jį galvą, reiškiam užuojautą artimiesiems ir lietuviams krikščionims demokratams.

KUN. GEDIMINAS KIJAIUSKAS
tėvų Jėzuitų vardu

Prelate, atsisveikinam su jumis, bet ne visiškai todėl, kad jūs savo gyvenime išiebtė žiburį ir padavėte jį kiekvienam Lietuvos žmogui. Su meile ir nuoširdumu nešdamas tą žiburį Lietuvos žmogus atkūrė mūsų tautą iš griuvėsių per trumpą laiką. Jo širdyje įsiliepsnojo ta pati ugnis. Žmonės jūsų neapvylė. Šią dieną kiekvienas mūsų tautos žmogus degdamas ta pačia ugnimi, siekia laisvės. Visa išėivija šiandien taip pat yra reika-

linga to žiburio. Mes esame jo reikalingi, dėl to negalime su jumis atsisveikinti visai. Mums reikia to žiburio, kurį jūs nešėte taip nuoširdžiai. Mes turime jį paimti į rankas ir nešti toliau iki mūsų brolių ir sesė galės jaustis laisvi savo tėvynėje. Tai yra pilna evangelija, ta Dievo gera naujiena, kuri kiekvienam žmogui reiškia pagarbą, teisę laisvai gyventi, kurti, mylėti ir garbinti savo Kūrėją. Mes tikimės, kad jūsų žiburys, su kuriuo jūs ėjote į savo tautą, mus lydės per visą gyvenimą.

SAULIUS LANIAUSKAS
Cicero moksleivių ateitininkų
vardu

Prelate, kas labiau rūpinosi jūsų mylimos, nuskriaustos tėvynės reikalais? Daug kartų jūs mums primindavote, kad kalbėtume lietuviškai, kad užaugę nesigėdintume prisipažinti esą lietuviai, garbingos Lietuvių tautos sūnūs ir dukros. Mes pasižadame eiti jūsų nurodytu keliu. Išėkis ramybėje, mielas prelate. Nuliūdę Cicero vėysk. Valančiaus moksleiviai ateitininkai.

ANTANAS GULBINSKAS
mokytojų vardu

Mano rankose yra jo kalbos, jo veiklos įrašai magnetinėse juostose. Jas mes transliuosime per radijo stotis. Jo pasakymus būtų galima sujungti į tūkstantį vainikų, prieš jų grožį suklyptų visi Čikagos svetimtaučiai. Lygiai prieš 40 metų buvau jaunas moksleivis ir dalyva-

vau susirinkime ateitininkų rūmuose, kur prelatas sakė kalbą. Ją baigė pasakydamas: “Jaunieji mokytojai, mokykitės iš didžiojo mokytojo Kristaus - kaip Jo dvylika apaštalų skleidė pasauliui naują atgimimą”. Ir tada jis pridėjo: “Mylėkite artimą, bet neįsimylėkite į savo kišenes”.

Prieš kelerius metus viename susirinkime, kuriame mes kovojome už lietuvių lietuviškumą, tu kalbėjai apie mirusių lietuvių atlietuvimą ir jiems lietuviškos pagarbos teikimą. O apie save pasakei: “Kai numirsiu, ilgai nekalbėkit, užmeskit svetimos žemelės tris saujas. O už mano darbą dėkokite Dievui”. Liet. Mokytojų sąjunga prašo užmesti ant jo kapo svetingos šalies ir Lietuvos žemelės.

VINCAS GRĖBLIŪNAS Dzūkų draugijos vardu

Gal būt, kad vėliausia Čikagoje susikūrusi organizacija yra Dzūkų draugija. Išgirdęs apie mūsų organizavimąsi, Gerb. Prelatas, negalėdamas pats atvykti, atsiuntė raštą. Jame išreiškė padėką už dzūkų organizavimą, prie kurių jis priklauso ir kuriuos visą laiką mylėjęs. Jis žadėjo padėti visokeriopai ir prašė jį išrašyti į narius.

Dzūkai, turėdami šitokią garbingą asmenį savo narių tarpe, tuojau jį pakėlė į garbės narius. Ir šiandien aš noriu atsisveikinti Dzūkų vardu garbės narį. Su jo mirtimi mes netekome šaltinio, iš kurio mes galėjome semtis daug žinių ir daug paramos. Ta proga aš jun-

Emilija Kielienė atsisveikina Lietuvos Dukterų Sąjungos vardu.

giuosi prie giminių ir pažįstamų ir visų lietuvių su skausmu ir liūdesiu.

BRONIUS KLIORĖ Skautų Sąjungos vardu

Lietuvių Skautų sąjunga, skautai ir skautės, lenkia savo galvas, atsisveikindami didelį lietuvi, Lietuvių tautos mylėtoją, Lietuvos valstybės kūrėją. Retas lietuvis gali tikėtis tokios laimės nuveikti Lietuvių tautos labui, kiek nuveikė garbingasis velionis. Skautai ir skautės pasižada, kiek tik jų jėgos leis, sekti jo pėdomis.

EMILIJA KIELIENĖ Lietuvos Dukterų sąjungos vardu

Lietuvos Dukterų draugija nepaprastai liūdi kartu su lietuvių visuomene didvyrio prel. Mykolo

Krupavičiaus. Jis buvo vienas iš tų, kuris suprato, kas yra vargas, kuris Lietuvoje pradėjo savo rąkomis verstis. To vargo netrūksta ir čia, Amerikos lietuvių visuomenėje, todėl Lietuvos Dukterų draugija stojo į jo nurodytą kelią ir jau 10 metų šelpia vargan patekusius lietuvius. Prisipažinsiu, kad paskutiniaisiais metais, kada mielas prelatas turėjo materialinių sunkumų, o nenorėjo kitų malonės, Liet. Dukterų draugija mokėjo prie jo priėti, jam padėti. Kaip skaudu kiekvienam lietuviui, kad prie tos žemės, už kurią kovojo, jis negalėjo prisiglausti. Išsėkis, brangus Prelate, svetingoje žemelėje.

ALGIS REGIS

Chicagos apylinkės komiteto
pasauliečių teisėms apsaugoti
vardu

Atsisveikiname su prakilniu lietuviu tos kartos, kuri suvaidino didelį vaidmenį Lietuvių tautos gyvenime. Jis buvo garbingas savo generacijos reprezentantas. Sakome sudiev to amžiaus mochi-kanui.

Jis labai vertino pasauliečių vaidmenį Bažnyčioje. Ne vieną kartą jis yra pabrėžęs, kad pasauliečiai gali apginti Bažnyčios ir tautos reikalus. Į pasauliečių teisėms apsaugoti komiteto veiklą jis įsijungė labai stipriai. Tą veiklą jis laimino ir skatino kovoti iki galutinės pergalės už savo tautą ir lietuvišką krikščionišką laidojimą. Jis veikė ne vien tik žodžiais: parašė studiją apie mūsų teises Šv. Kazi-

miero Lietuvių kapinėse. Jis dalyvavo mūsų susirinkimuose ir visuomet sakė: tie laimės, kurie turės daugiau ištvermės. Jis pabrėžė, kad lietuviai katalikai turi kovoti už Bažnyčios ir tautos reikalus, vieningai ir neatlaidžiai, vadovaujantis krikščioniška sąžine ir mūsų kaip lietuvių pareigomis. Savo paskutiniuose laiškuose komitetui ne kartą sakė: "Iš savo ubagiškos kišenės aš siunčiu Jums mažą auką. Tegul Dievas laimina Jūsų kovą iki visiško laimėjimo".

Mielas kunige, tu mus stiprinai visuomet. Nors kova dar nėra visiškai laimėta, vis dėlto mes laimėjome jau tiek, kad galime tave palydėti prie amžino poilsio vietos pagal įprastą lietuvišką paprotį. Mes galime tave ir širdimis, ir malda palydėti paskutinėje tavo kelionėje ir su tavim atsisveikinti amžino poilsio vietoje. Tavo pavyzdys bus visuomet mūsų gyvenime, ir niekas nepajėgs iš mūsų širdžių jo išrauti.

AGRON. JUOZAS SADŪNAS

Agronomų vardu

Man tenka didelė garbė Agronomų sąjungos vardu atsisveikinti su mūsų viršininku, ministriu, žemės reformos valdytoju, žemės ūkio ir agronomų tėvu. Jis visuomet drąsindavo sakydamas: "Mokyk ūkininką, mokyk ne tik žodžiais, bet ir pavyzdžiu, mokyk darbais, savo darbštumu. Mokykite, žinoma, ir šviesdami per kursų ir mokyklas". Jo žodis buvo išgirstas: agronomai sėmėsi iš jo,

Pilypas Narutis kalba Lietuvių Fronto Bičiulių vardu.

Dr. Kazys Ambrozaitis kalba Lietuvių Fondo vardu.

kaip iš trykštančio šaltinio, tos ūkiškos meilės ir dirbo, kiek tik galėjo. Aš, atstovaudamas agronomams ir ūkininkams, tariau jums didžiausią pagarbos žodį ir lenkiu galvą prieš jus. Ilsėkis ramybėje. Visiems giminėms ir kitiems artimiesiems reiškiu užuojautą.

INŽ. PILYPAS NARUTIS
Lietuvių Fronto Bičiulių vardu

Prelate, tavo veide dabar matau žymes kovos, kurion tu vedei už Lietuvos ir kiekvieno lietuvių laisvę ir egzistenciją ne tik Lietuvoje, bet ir už Lietuvos ribų, tremtyje, padėdamas lietuviui įsikabinti ir išsilaikyti. Paskutinė kovos fazė buvo kaip tik Amerikoje kovoti už lietuvišką parapiją, kad lietuviška malda išliktų, kad jaunimas paveldėtų tą lietuvišką maldą, nes tai yra pagrindinė atrama kiekvienam lietuviui. Lietuvių Fronto Bičiulių vardu tariau tau, epochos milžinui, amžiną atilsį.

DR. KAZYS AMBROZAITIS
Lietuvių Fondo vardu

Prelate, kuris visą savo gyvenimą buvai ir svajotojas, ir realistas, toks atėjai kaip organizatorius ir į Lietuvių Fondą. Buvai vienas iš steigėjų, davei labai realių patarimų ir palaiminai visą šitą organizaciją. Kiek kartų tekdavo gyvenime susidurti su prelatu, visada būdavo aišku, kad jis buvo labai apdairus, apsiskaičiuojąs, patarimais ir savo pilnu pramatymu buvo visada patarėjas ne tiktai asmenims, bet ir įvairioms organizacijoms. Buvęs Lietuvių Fondo sąrašuose, išliks visada iki tie sąrašai bus perkelti į laisvą Lietuvą. Tebūna lengva tau ši žemė.

PETRAS BALČIŪNAS
Ateitininkų Vytautiečių vardu

Kaip man gaila to balto senelio, kurs, pradėjęs amžiną kelią, jau

Kalba Petras Spetyla, šalia jo atsisveikinimo vakaro vedėjas Kazys Grina ir Antanas Repšys, testamento vykdytojas.

nebekels nei gaudimo varpų. - Šio rudens žiauri audra išvertė vieną ne eilinį ažuolą, vien pakando jį ir išvertė vieną tvirtųjų Lietuvos šulų: atsikuriančios, kuriančiosios ir pavergtosios Lietuvos nepalaužiamą veikėją. Velionies prelado Krupavičiaus ryžtinga kova dėl žmogaus kilnumo, dėl savo tautos visiems lietuviams, ateities lietuvių kartoms yra neįvertinamai brangus palikimas. Su ypatingu skausmu tai junta jo idėjų sąžiningi sekėjai, atsisveikindami savo šefą, savo tikrąjį dvasios vadą. Tai šaunus būrys Vytauto klubo narių. Neabejojame, kad Galybių Viešpats nepašykštės savo tikrajam sūnui, velioniui Prelatui Mykolui, dangiškų malonių už garbingai įvykdytą

Aukščiausiojo jam skirtą pareigą. Velionio giminėms, organizacijoms ir visiems lietuviams reiškiam nuoširdžią užuojautą ir jungiamės į jų skausmą.

KAZYS GRINA
Kęstučio korp. vardu

Leiskite man atsisveikinti Kęstučio korporacijos vardu. Kęstutiečiai broliai liūdi, netekę garbės nario Mykolo Krupavičiaus. Nors jo idealai jums žinomi, as vis tiek juos išvardinsiu: Laisva nepriklausoma Lietuva, nenuilstama kova už jos išlaisvinimą, rėmimas darbu ir pinigais institucijų, vadovaujančių tam išlaisvinimui - Vliko, Alto ir kitų. Išlaikyti išeivijoje lietuvių kultūrą, lietuvių kalbos meilę, išauklėti lietuvius, kurie sugebėtų ir norėtų tęsti kovą už Lietuvos laisvę ir lietuviybės išlaikymą išeivijoje buvo jo didžiausias noras. To

reikalauja ne tik tėvynė, bet ir Dievas. - Taigi, Broli, liūdime tavęs ir tavo darbų ir isipareigojimų neužmiršime.

PETRAS SPETYLA

Čikagos krikščionių demokratų
vardu

Mylimas kunige prelate, tariau tau sudiev. Krikščionys demokratų tikrai jaučiasi našlaičiai, čikagiškai ypatingai, dėl to, kad tu jų tarpe savo žemiškąjį gyvenimą baigėi. Prašome tave, kad pas Viešpatį Dievą užtartumei mus, tavo pradėtų darbų tęsiančius ir kad mes tavo pradėtus darbus galėtume sėkmingai tęsti. Amžiną atilsį teduoda tau Viešpats Dievas.

Šia kalba buvo baigti atsisveikinimai Petkaus laidotuvių koplyčioje. Juos pabaigus, buvo sugiedota Marija Marija ir Tautos himnas.

Tuojau atvyko liturgiškai apsi-
renę vysk. V. Brizgys ir Cicero šv. Antano parapijos klebonas Stankevičius ir kiti kunigai. Karstas buvo uždarytas ir uždengtas trispalve vėliava. Žmonės užpildė visą gatvę nuo laidotuvių koplyčios iki šv. Antano bažnyčios. Sukalbėjus liturgines maldas, garbės karstonešiai išnešė karstą.

Atlydėjus karstą bažnyčion, kuri buvo papuošta, buvo sukalbėtas rožančius. Po pamaldų karstas buvo atidarytas ir žmonės ėjo pro jį atsisveikinti su velioniu.

Gieda Lietuvos himną prie karsto. Iš dešinės kairėn: Bernardas Žukauskas, Jonas Matulionis, Emilija Paliokienė, dr. Vladas

Viliamas, dr. P. P. Daužvardis, Jadvyga Maldeikienė ir neidentifikuota ponis.

*Gedulingų pamaldų dalyviai
Cicero bažnyčioje. Pirmoje eilėje:
Antanas Rudis, Leonardas Šimutis,
Stasys Rauckinas, dr. Kazys
Šidlauskas ir kiti.*

LAI DOTUVIŲ APEIGOS

Gruodžio 9 d.

10 val. ryto bažnyčios suolai jau buvo užpildyti žmonių. Atvyksta Čikagos vyskupijos atstovas vysk. Abramowicz. Garbės sargyboje prie karto sustoja buvę velionies bendradarbiai.

Laikomos kolektyvinės šv. Mišios, kurioms pirmininkauja vysk. V. Brizgys. Su juo kartu celebruoja kun. Abromaitis, šv. Kryžiaus parapijos klebonas, prel. Jonas Balkūnas iš N.Y., prel. Juozas Tadaruskas, Kanados Kunigų vienybės pirmininkas, kun. Senkus ir kun. V. Bagdaničius, velionies testamento patikėtinis.

Vyskupas V. Brizgys, prieš pradėdamas sakyti pamokslą, perskaito kardinolo Cody, Čikagos arkivyskupo, užuojautą lietuviams.

KARDINOLO JONO CODY LAIŠKAS LIETUVIAMS

Monsinjero Krupavičiaus mirties žinia yra labai skaudi. Savo, Čikagos visų vyskupų, kunigų ir visų tikinčiųjų vardu reiškiu maldingą užuojautą jo netekusiems. Monsinjoras Krupavičius ir kaip kunigas ir kaip atsidavęs pilietis pavyzdingai tarnavo Bažnyčios ir savo tėvynės reikalams. Jo mirtis jaudina viso pasaulio lietuvius. Nors jis nesulaukė laisvės, kurios jis taip uoliai siekė, jo atminimas visada išliks gyvas tuose, kurių labai jis darbavosi. Jo pastangos nenueis veltui. Meldžiamės ir tikimės, kad didi Lietuvių tauta vadovausis ir toliau susipratimu, vieningumu ir garbingumu. Apgailes-

Absoliucijos apeigas atlieka vysk. Vincentas Brizgys. Šalia jo kun. Vytautas Bagdanavičius MIC ir kun. dr. Andrius Baltimis.

tauju negalėdamas dalyvauti monsinjoro Krupavičiaus laidotuvėse, Prašydamas jam amžinos ramybės, atlaikysiu šv. Mišias.

Kartu su jumis maldoje liekuosi jums atsidavęs

Kardinolas Jonas Cody,
Chicagos arkivyskupas

IŠTRAUKOS IŠ VYSKUPO V. BRIZGIO PAMOKSLO

Atsisveikinant su prelatu Krupavičium, atsistoja prieš akis mūsų gadynės ne tik lietuvių, bet ir daugelio tautų kelias. Mes, lietuviai, žinome, kad tautų gyvenimas remiasi ne tiek krašto gamtos turtais, moksline industrine pažanga, kiek žmonių idealizmu. Mūsų tauta kėlėsi gyvenimui ir susikūrė palyginti gražų gyvenimą ne tiek ginklų jėga, ne kokia stambia parama iš užsienio, bet mūsų pačių

idealistais žmonėmis. Mes jų turėjome daug. Vieną iš jų šiandien išlydime iš savo tarpo amžinai ilsėtis.

Prelatas Krupavičius negimė toks, koks miršta. Žmogus gimdamas atsineša savitus charakterio bruožus, tačiau visa kita yra igyta. Tautinio susipratimo, tėvynės meilės, viso idealizmo Krupavičius neatsinešė gimdamas. Jam daug davė lietuvių idealistai - ne tik jo amžininkai, bet ir prieš jį gyvenusieji ir kovojusieji už savo tautos susipratimą, dorą ir pasiaukojimą siekti laisvės. Prelatas Krupavičius savo užrašuose mini daug asmenų, kurie formavo jo jaunystę. Krupavičius paveldėjo jų darbą ir tęsė jį toliau. Jis buvo vienas iš tų laimingųjų, kurių gyvenimo auka nebuvo beprasmė. Jis galėjo pasidžiaugti atgauta tėvynės ir tautos laisve. Kai laisvė buvo vėl pagrobta, jis buvo mums švyturys, neleidžiantis nusiminti. Ir vėl reikia aukotis ir kovoti.

Mykolo Krupavičiaus idealas buvo krikščioniška lietuvių tauta. Ir jis tai pabrėžė. Jis tai pabrėžė ir savo politinėje veikloje.

*Inžinierius Antanas Rudis buvęs
Alto pirmininkas ir Leonardas Ši-
mutis vienas iš Alto steigėjų ir jo
ilgametis pirmininkas prie prel.
Krupavičiaus karsto Cicero bažny-
čioje.*

*Skautų ir Kęstutiečių garbės
sargyba prie karsto.*

Koncelebracinių gedulingų Mišių aukotojai: prelatas Juozas Tadauskas, prel. Jonas Balkūnas, vysk. Vincentas Brizgys, kun. Edvardas Abromaitis ir kun. Vytautas Bagdanavičius (toliau).

Antanas Repšys, testamentą vykdytojas, užpila Lietuvos žemės ant velionies akių.

Vyskupas Alfredas Abramowicz taria užuojautos žodį Lietuvių tautai Chicagos arkivyskupijos vardu.

Prelatas Jonas Balkūnas skaito Evangeliją laidotuvių Mišių metu.

VYSKUPO ALFREDO L. ABRAMOWICZ UŽUOJAUTOS ŽODIS

Pasibaigus Mišioms, Čikagos vyskupas pagalbininkas A. L. Abramowicz atėjo į sakyklą ir, pakartojęs kardinolo Cody užuojautą, pareiškė, kad ir jis pats nori pareikšti užuojautą Lietuvos Bažnyčiai ir lietuvių tautai prel. Krupavičiaus, didelio kunigo ir garsaus valstybininko mirties proga. Toliau jis kalbėjo:

Aš esu gimęs iš lenkų tėvų. Mano tėvas buvo gimęs Gardino gubernijoje. Iš jo aš išmokau jo meilę tautai ir meilę Lietuvos žmonėms. Mano tėvas mane išmokė pradžią Mickevičiaus poemos Ponas Tadas. Tai buvo pirmasis eilė-

raštis, kurį aš išmokau. "Lietuva, tėvyne mūsų, tu brangi kaip sveikata, kuri nėra įvertinta tol, kol nėra prarasta". Dėl šios savo kilmės aš suprantu, ką jūs jaučiate šiandien. Aš užjaučiu jus.

... Gal būt, kad šiandien yra pati reikšmingoji monsinjoro Krupavičiaus gyvenimo diena. Tai yra jo amžinasis gimtadienis. Po visų jo bandymų - vargų, jis atvyko į amžinąjį gyvenimą. Po savo mirties jis išvys amžino gyvenimo pažadą Lietuvių tautai, kurią jis mylėjo, kuriai dirbo visą savo gyvenimą. Jo mirtyje yra amžinojo gyvenimo pradžia, ir joje mes turime matyti prisikėlimo pažadą naujam gyvenimui garbingai lietuvių tautai.

Pasibaigus Mišioms, karstas buvo atidarytas ir testamentas vykdymo diplom. teisininkas

Jonas Matulionis taria atsisveikinimo žodį prie kapo. Jo kairėje kun. Jonas Stankevičius, Cicero lietuvių parapijos klebonas.

doms, sugiedota Lietuvos himnas. Kai dalyvavę pamaldose žmonės praėjo pro karstą, jis buvo uždarytas.

Antanas Repšys užpylė ant velionies krūtinės lietuviškos žemės dulkių, atsiųstų velioniui iš Lietuvos.

Išlydėjimo maldoms vadovavo vysk. V. Brizgys. Pasibaigus mal-

Maldoms prie kapo šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vadovavo prelatas Jonas Balkūnas, asistuojant kitiems kunigams. Pasibaigus maldoms, paskutinį atsisveikinimo žodį pasakė Jonas Matulionis, buvęs Vliko pirmininkas, atvykęs iš Toronto.

Dalyvių minia prie kapo.

Gen. Konsulas dr. P. P. Daužvardis užberia žemių ant karsto. Jo kairėje beria žemę kun. Alfonsas Bernatoniš, Lietuvių sielovados vedėjas Vokietijoje. Toliau į dešinę beria žemę prel. Juozas Tadarauškas, Lietuvių sielovados vedėjas Kanadoje.

Vieta Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje, kur pradžioje buvo palaidotas Mykolas Krupavičius. Jo vieta pažymėta žvake. Šalia jo prel. Igno Albavičiaus kapas.

Maldoms prie kapo vadovauja prel. Jonas Balkūnas. Dešinėje stovi Bernardas Žukauskas, vienas iš pirmųjų Krupavičiaus bendradarbių.

JONO MATULIONIO ŽODIS

Laidojame gyvąją Lietuvos legendą. Prelatas Mykolas dar gyvas būdamas susidarė apie save legendų, kurios yra paplitusios visoje Lietuvoje ir tremtyje. Jo praveštą žemės reformą žmonės Lietuvoje šiandien mini, minės per amžius ir pats žygis įeis į Lietuvos istoriją.

Yra ir kita legenda su juo surišta, tai Lietuvėlės legenda. Jis pergyveno ir išgyveno labai skaudžiai Lietuvos okupaciją. Jis šaukė visą tremtį, jis šaukė visus mus iš viso pasaulio rūpintis tautos reikalais. Šiandien būtų galima ilgai kalbėti apie prelatą Mykolą. Jau yra daugiau kaip 50 metų, kai man pačiam teko pakartotinai su juo bendradarbiauti. Šiandien, jį palaidojus,

ta Mykolo legenda neišnyks, bet eis per Lietuvą ir šauks visus lietuvius nurimti. Ir taip, kaip mes šaukėme Lietuvoje: "Mes be Vilniaus nenurimsim", taip šiandien visa Lietuvių tauta jau šaukia: "Mes be laisvos Lietuvos nenurimsim". Lietuva, maskolių okupuota, Maskvos valdoma pagal jų nuostatus, mūsų nepatenkina ir nepatenkins. Mes, klausydami šio balso, be abejo kovosime ir toliau. Jo testamento tik nuotrupos šiandien yra paskelbtos. Tas testamentas yra savotiškas: lietuvių genijaus parašytas, lietuvių širdies padiktuotas. Jis mus įpareigoja Lietuvos idealui, jos laisvei, lietuvių tautai. Ir mes, šitos jo minties vedami, sujungtomis jėgomis dirbsime toliau, kol Lietuva bus išlaisvinta.

Bernardas Žukauskas įteikia vėliavą, kuria buvo uždengtas karstas, L. Krikšč. demokratų centro valdybos nariui Henrikui Idzelii.

Baigus atsisveikinti, buvo sugiedota vienas posmas giesmės "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas.

Nuimtą nuo karsto vėliavą Bernardas Žukauskas atidavė saugoti Krikšč. Dem. centro komitetui Clevelande.

Įleidus karstą į duobę, Antanas Repšys užpylė ant jo iš Lietuvos atsiųstos žemės. Visi laidotuvių dalyviai, praeidami pro kapą, užpylė po sauja šv. Kazimiero kapių žemės.

"Krupavičiaus kunigystė sudėrino ne tik šventą pamaldumą, bet ir revoliucinį aktyvumą. Kai šiandien kai kurie vyskupai ir kunigai... tariasi esą kažkokios naujos gaidynės kūrėjai, tai reik pasakyti, kad juos jau seniai pralenkė Strazdelis ir Mackevičius, Valančius ir Krupavičius.

Iš Prel. J. Balkūno kalbos
Krupavičiaus minėjime
New Yorke

Jau Voroneže Krupavičius pamatė, kad atsakymas į politinius ir valstybinius klausimus glūdi ne nihilizme, anarchizme ar radikalizme, bet krikščioniškoje demokratijoje. Besijungdamas kartu su kitais vienminčiais, jis kuria ir organizuoja lietuvius po krikščionių demokratų vėliava. Nuo to meto jis daugiau su ja ir jos organizacijomis nesiskiria.

Iš prel. J. Balkūno kalbos
Krupavičiaus minėjime
New Yorke

PROF. MEČIO MACKEVIČIAUS,
Liaudininkų pirmininko,
kalba pasakyta per Sofija Barkus radiją
trejų metų mirties sukaktuvių proga

Minint Krupavičių nereikia ieškoti sukurtų superlatyvų. Apie jį kalba jo įminti žingsniai Lietuvos žemėje. Jis nenuėjo į kapą, dr. Vinco Kudirkos žodžiais, be likusio ženklų, kad žmogumi buvęs... Jis buvo ryški asmenybė.

Mykolo Krupavičiaus būdingiausias veiklos ir mąstymo bruožas buvo patriotizmas, valstybinė sąmonė, kuri paskirame asmenyje ir tautoje pasireiškia budriu dvasios stoviu savo valstybės buvimo, jos egzistencijos atžvilgiu, giliai suprantant ir besąlygiškai tikint, kad tauta tik būdama valstybiškai laisva ir nepriklausoma, gali išskleisti savo individualybę ir tuo pačiu patikrinti savo saugumą ir vispusišką dvasinę bei medžiaginę ekspansiją geriausia to žodžio prasme. Toks buvo supratimas ir įsitikinimas M. Krupavičiaus.

Valstybingumo sąmonė visais laikais skatina tautas išlaikyti savo valstybę, jos tęstinumą. Dėl to visada kovojama, dėl to aukojamasi. Tai kovai vadovauja patys ryškieji, sąmoningi valstybininkai - patriotai. M. Krupavičiaus asmenyje visos tos vado ypatybės yra matomos Jau pradžios mokyklos suole jis ne tik domėjosi, skaitė lietuvių tautos atgimimą pranašau-

Prof. Mečys Mackevičius

jančią spaudą, bet ją ir platino.

Mokytojaudamas Mozūruose, jis dalyvavo revoliuciniame judėjime prieš lietuvių tautą pavergusį caristinės Rusijos režimą. Už tai persikėlė mokytojauti į Papilę, kur taip pat nenurimo. Tęsė kovą prieš okupantą, užstojo dvarininkų skriaudžiamus kumečius, mažažemius valstiečius ir vargšus.

Įstojęs į kunigų seminariją, nepaisant nepalankios vad. litvomanams atmosferos, aktyviai dalyvavo lietuvių klierikų sąjūdyje, ištraukė į lietuvišką spaudą, daug rašė. Lietuvybė, šalia religinių temų, visada buvo pirmoj vietoj.

Lietuvos valstybės atsikūrimo, jos kovų metu M. Krupavičius - prisikėlimo laisvam valstybiniam gyvenimui šauklys. Įspūdingas logiškas įtikinantis, nuoširdus kalbėtojas sugebėjo pilkoje masėje sukelti, pažadinti valstybingumo samonę.

Lietuvos valstybei atsikūrus, Krupavičių matome tautos išrinktu atstovu Steigiamajame seime, Lietuvos valstybės kūrėjų eilėse. St. Seimas padėjo tvirtus konstitucinius pagrindus teisei valstybei. M. Krupavičiaus valstybingumo troškimas išsipildė. Jis St. Seime buvo kūrybingas, konstruktyvus, visada laikėsi savo ideologinio credo, buvo kietas savo principuose. Jis ir liaudininkų atstovas Albinas Rimka buvo efektingiausi Žemės Reformos pirmūnai.

Likimas jam lėmė priimtą St. Seimo žemės reformos įstatymą vykdyti. Kaip Žemės Ūkio ministeris jis per nepilnus trejus metus energingai ir sąžiningai įvykdė reformą, išdalindamas 418.000 hektarų dvarininkų žemės bežemiams ir mažažemiams.

Jis daug prisidėjo svarstant ir priimant Lietuvos Demokratinės Respublikos pastovią konstituciją. Lietuvos demokratinuose seimuose buvo Krikščionių demokratų partijos bloko lyderis. Griežtas opozicinėms grupėms. Politinėse rungtyneose tas neišvengiama.

Skaudžiausias jo pilietinėje veikloje momentas buvo 1926 m. gruodžio 17 d. karinis perversmas, kuris jo paties vadovaujamos daugumos partijos priimtą valstybės konstituciją pažeidė ir vėliau anu-

liavo. Iš jo vėlesnių paaiškinimų matyti, kad jis perversmui pradžioje pritarė manydamas, kad tuo bus išvengta naminio karo ir valstybės pražūtis, bet greit įsitikino, kad tai buvo klaidingas galvojimas. Perėjęs į griežtą opoziciją autoritetiniam režimui, reikalavo grąžinti normalų konstitucinį valstybės tvarkymąsi.

M. Krupavičiaus valstybingumas buvo pagrįstas ne vien tik konkrečia, organizacine veikla, bet ir giliu teoriniu pagrindu. Jis ir rašto - mąstytojo asmenybė.

Lietuvos valstybės nepriklausomybės sutemų metais, M. Krupavičius perėjo į rezistenciją prieš okupantus pirmos bolševikų okupacijos metais išsamiu memorandumu vad. Tarybinei valdžiai stengėsi gelbėti beviltišką lietuvių kataliko padėtį.

Vokiečių - nacių okupacijos metu kartu su dr. K. Grinium ir prof. Aleksa drąsiai memorandumu gynė Lietuvos piliečių, žydų mažumos teises ir lietuvių tautos interesus. Už tai buvo suimtas ir ištremtas iš Lietuvos.

Vokietijoje ilgai vadovavo Lietuvos išlaisvinimo komitetui - Vlikui. Daug prisidėjo prie Lietuvių Bendruomenės Chartos idėjos iškėlimo ir realizavimo.

Atidavęs Vliko pirmininko pareigas kitiems, JAV-se (nepaisant amžiaus ir sveikatos) lietuvių visuomenėje paliko aktyvus, atsiliepiąs į visas aktualijas žodžiu ir raštu.

DR. JONO VALAIČIO

Socialdemokratų veikėjo kalba,
pasakyta per Margučio radiją
trejų metų mirties sukaktuvių proga

Kai prisimenam ir tariam a.a. prelato Mykolo Krupavičiaus vardą ir pavardę, tai su šiais žodžiais siejasi visa Lietuva, nes nebuvo Lietuvoje gyvenimo srities, kurioje prel. M. Krupavičius nebūtų pasireiškęs. Jo veikla buvo pagrįsta lietuvybės ir demokratijos idėjomis, o tai nėra tik atsitiktinė ir vienkartinė jo savybė. Savo mokslą prel. M. Krupavičius išėjo ne kurioje bendroje lavinimosi mokykloje, bet Veiverių mokytojų seminarijoje, o tai reiškė pasirinktą tiesų vieškelį į lietuvišką kaimą ir liaudį, kad šviestų lietuvi kaimietį ir gerintų jo vargingą būvį. Deja, baigęs mokytojų seminariją, mokytojo vietos Lietuvoje negavo - teko mokytojauti Lenkijoje (Lomžos gubernijoje). Šalia mokytojo darbo čia įsijungė ir revoliucinė veikla, o dėl to net du kartu buvo areštuotas. Nežiūrint to, jis nesiliovė kovojęs prieš caro valdžią, lenkus dvarininkus, išnaudojusius lietuvius kumečius ir mažžemius valstiečius. 1908 m. įstojo į Seinų Kunigų seminariją. Tur būt, nesuklysiu teigdamas, kad šis Mykolo Krupavičiaus žygis įvyko ne vien tik dėl pašaukimo būti kunigu, bet, tur būt, nemažiau dėl to, kad galėtų gyventi ir veikti Lietuvoje. Kunigų seminarijoje buvo slaptos, tautiškai susipratusios klierikų veiklos dalyvis, bendradarbiavo

Dr. Jonas Valaitis

lietuviškoje spaudoje ir jai vadovavo. Dėl lietuviškos veiklos lenko seminarijos rektoriaus Jelbžikovskio buvo šalinamas iš Kunigų seminarijos ir tiktai vyskupo Karoso užtariamamas, galėjo seminariją pabaigti ir tęsti mokslus Peterburgo Dvasinėje Akademijoje. Po karo grįžęs į Vilnių, įsijungė į Valstybės Tarybos darbą, rinkdamas aukas ir vesdamas propagandą už Lietuvos nepriklausomybę, keliaudamas po Lietuvą su prakalbomis. Tai buvo įvadas į Nepriklausomos Lietuvos Steigiamojo Seimo rinkimus ir vėliau dalyvavimo visuose Nepriklausomos Lietuvos seimuose, kur Mykolas Krupavičius atsiskleidė visu savo

politiniu pajėgumu, siekdamas gerovės Lietuvai ir savo politinių idealų įgyvendymo. Nėra abejonės, kad vienas iš svarbiausių Mykolo Krupavičiaus darbų buvo žemės reformos paruošimas ir įgyvendymas. Tai buvo lyg pabaiga jo pasirinkto vieškelio į kaimą, kai, baigęs Veiverių mokytojų seminariją, įžengė į kaimo mokyklą, kad švietusių lietuvių kaimietį ir keltų vargingo lietuviško kaimo gerbūvį. Pažymėtina, kad, ruošiant žemės reformą, reikėjo įtikinti konservatyviausius dvasininkus, jog reforma nėra priešinga Katalikų Bažnyčios doktrinai. Reikėjo atremti lenkų dvarininkų skundus Vatikane.

Mykolas Krupavičius buvo drąsus, ryžtingas ir nepabūgstas politikas kovoj už žmoniškumą ir žmonių teises. Jis drauge su prez. Kaziu Griniu ir ministru Jonu Aleksa įteikė vokiečių okupacinei valdžiai memorandumą, protestuodamas prieš Lietuvos kolonizaciją, lenkų ir žydų šaudymą. Dėl to Mykolas Krupavičius pateko į vokiečių kacetą. Karui pasibaigus ir lietuviams tremtiniams atsidūrus Vakaruose, 1945 metais Wuerzburge Vokietijoje buvo išrinktas Vliko pirmininku. Jis 10 metų ėjo šias pareigas, sugebėdamas surasti deramą sprendimą komplikuotais Vliko veiklos atvejais, dalyvaujant Lietuvos politinių partijų ir rezistencinių grupių atstovams. J.A. Valstybėse dėl metų ir sveikatos pasitraukęs iš Vliko vadovybės, Mykolas Krupavičius pasiliko aktyvus lietuvių visuomenėje, savo tiesiu ir ryžtingu žodžiu pasisaky-

damas įvairiais klausimais, ypatin-
gai lietuvių išlaikymo, lietuvių
Bendruomenės kūrimo ir veiklos
problemomis.

Man pačiam teko drauge su prelatu Mykolu Krupavičium, Dr. Razma ir kitais dalyvauti lietuvių Fondo kūrimosi posėdžiuose, kurių metu stebėjau prelatą Mykolą Krupavičiaus sugebėjimu surasti kompromisą, nepažeidžiant demokrati-
nių laisvių ir lietuvių išlaikymo principų. Štai kodėl prez. Kazys Grinius, profesorius Steponas Kairys ir prelatas Mykolas Krupavičius, nežiūrint skirtingų politinių-
ideologinių pažiūrų, surasdavo vieną bendrą tiesų vieškelį į lietuvišką kaimą Lietuvoje ir vieną bendrą tikslą už Lietuvos ribų -
Nepriklausomos Demokratinės Lietuvos atstatymą.

Prelatas Mykolas Krupavičius mirė, bet jo dideli nuopelnai Lietuvai pasiliks nemirtingi.

Dr. Jurgis ir dr. Petrutė Starkai, šiam leidiniui išleisti skyrė 1,000 dol.

Komitetas džiaugiasi ir yra dėkingas, gavęs atsiliepimų ir aukų iš daugelio lietuvių kolonijų įvairiuose kraštuose. Aukojusių yra per 1600 asmenų.

Aukotojai iš Australijos dedami atskiru sąrašu dėl jų valiutos skirtingumo. Visi kiti aukotojai yra vienam sąrašui. Jų aukos vertinamos U.S.A. Doleriais.

Pasitaikė, kad kai kurių aukotojų pavardės-parašai buvo neįskaitomi, arba sunkiai įskaitomi, arba yra aukotojų, kurie pageidavo, kad jų pavardės nebūtų skelbiamos.

Už netikslumus atsiprašome.

AUKOTOJŲ SĄRAŠAS

700.00

Prel. J. Tadarauškas

500.00

Prel. J. A. Karalius

143.00

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos Centro Valdyba

100.00

Ateitininkų Sendraugių Čikagos skyrius, A. ir M. Balčyčiai, J. Bičiūnienė, Krikščionių Demokratų Sąjungos Centro Valdyba, V. ir V. Lavinskai, Prel. L. Mendelis, Dr. J. ir Dr. J. Meškauskai, Kun. S. Morikūnas, Dr. A. Rugienė, M. Šmulskštienė, Pulk. J. Švedas, Šv. Kazimiero Liet. Kapinių Sklypų Savininkų Draugija, B. Žukauskas Vysk. V. Brizgys, Petras Spetyla

75.00
Prel. J. Balkūnas, Prel. F. M. Juras, Prel. V. Mincevičius

70.00
Dr. J. ir E. Zubrickai

66.00
Ateitininkų Sendraugių N. Jersey Skyrius

65.00
Dr. E. ir Dr. M. Ringai, Kun. M. Čyvas

60.00
Kun. A. Petraitis, V. Kazlauskas

58.00
Dr. S. ir žmona Ankudai

50.00
Ateitininkų Sendraugių Detroito Skyrius, Dr. P. ir J. Bagdai, B. Čižikas, Dr. St. ir V. Daugėlai, Dr. J. Dėdinas, Dzūkų Draugija, Chicago, M. Galdikienė, J. ir Dr. L. Giedraičiai, Dr. A. B. Gleveckas, K. Grina, G. ir G. Janulai, D. P. Jucaitis, J. Kajeckas, Lietuvos Atstovas, Dr. P. Kaladė, P. Kasperavičiūtė, D. ir A. Kasulaičiai, Dr. P. Kisielius, Lietuvių Bendr. Baltimorės Apylinkės Valdyba, Dr. A. ir V. Lukai, J. P. ir šeima Matulioniai, Kun. J. Patošius, Prisikėlimo Parapijos Bankas, A. ir P. Razgaičiai, Dr. J. Reinys, Kun. V. Stankūnas, Dr. J. ir Dr. P. Starkai, Dr. K. Šidlauskas, J. Vailokaitis (Sara Amcatos Inc.), M. Zujus ir šeima, S. A. Wackell-Vaškelevičiai, Gen. Konsulas Dr. J. Žmuidzinas, J. Talandis

45.00
Dr. J. Jakševičienė

42.00
K. Pabedinskas

40.70
A. Venskai

40.00
D.L.K. Birutės Draugija, Los Angeles, C. Masaitis

35.00
B. Krokys, M. R. Shalius

30.00
C. Barkauskas, Dr. V. Bieliauskas, A. ir E. Daugirdai, P. Gruodis, Prel. Dr. J. Koncius, Prel. D. A. Mozeris (Immaculate Conception Parish), Dr. Povilaitis, Pr. Povilaitis

25.00
Ateitininkų Sendraugių Centro Valdyba, Ateitininkų Sendraugių Filadelfijos Skyrius, Dr. P. Atkončius, Dr. S. ir O. Bačkliai, Dr. J. Balčiūnas, Prel. V. Balčiūnas, L. Balsys, St. Balzekas, Inž. A. Bičiūnas, J. ir B. Blinstrubai, Dr. C. K. Bobelis, J. Brančiškoniš, Kun. V. Dabušis, Garkai, "Giedra" Korp. Vyr., Dr. D. Giedraitis, Dr. R. Gioniotis, M. Gylienė, B. Grajauskas, J. Grybauskas, Kun. B. Ivanauskas, D. Izbickienė-Petronytė, J. Jasys, V. Kasakaitis, Dr. J. Kižys, K. ir V. Kleivai, P. ir J. Klioriai, Kun. J. Kluonius, L. ir P. Krajauskai, Dr. L. Kriaučeliūnas, Kun. V. Kriščiūnevičius, Kun. J. Krivickas, Dr. Kuodis, J. ir M. Kuprioniai, J. ir J. Lieponiai, Liet. Bendruom.

Trikampio Apylinkė, Filadelfia, Pa., Liet. Bendruom. Hartfordo Apylinkė, Liet. Bendruom. New Haven Apylinkė, Liet. Kariuomenės Kūrėjų Savanorių S-gos Centro Valdyba, L.S.S.T. Centro Valdyba (Šaulių Sąjunga), L.V.S. "Romova" Omahos Skyrius, Liet. Vyčių 36 Kuopa, Chicago, Liet. Vyčių Seniorų Kuopa, Chicago, St. Lušys, J. Mackevičius, K. ir V. Maknavičiai, Dr. J. ir J. Makštučiai, J. ir P. Maldeikiai, Dr. B. ir L. Matulioniai, M. ir A. Matuzai, E. Mickeliūnienė, J. Namoff, B. Pabedinskienė, J. Pakalka, Kun. J. Pakalniškis, B. ir E. Paliulioniai, Panevėžiečių Klubas, Chicago, J. Paškus, R. ir L. Pauliai, A. Pautienius, D. A. Petkus, Kun. A. Petrauskas, L. Petronis, K. Povilaitis, Kun. J. Pragulbickas, Kun. V. Radvina, Dr. B. Radzivanas, St. Rauckinas, J. A. Raulinaitis, Dr. A. ir E. Razmai, Dr. E. Repšienė, Dr. K. Rimkus, Kun. J. Ruokis, P. Sidaras, Dr. R. ir J. Sidriai, A. Skerays, J. Staniškis, Kun. A. Stašys, Dr. J. Sungaila, O. ir V. Šimkai, A. Skriduliai, Dr. S. ir J. Skripkai, Kun. K. P. Širvaitis, Dr. L. ir L. Šmulkščiai, A. ir V. Šoliūnai, Dr. V. Tauras, Tėvai Jėzuitai, D. ir O. Vaičiai, P. ir E. Vainauskai, Dr. J. Valaitis, R. M. Veitas, J. Vembrė, E. Vitkus, "Vytauto" Klubas, Ateitininkų Korp., Kun. K. Žemaitis, P. ir O. Žilinskai, Dr. F. Zubinas Dr. Ramūnienė, Marija Ateities Klubas Cleveland

24.00

V. Volertas

20.00

P. O. Abromaitis, Ateitininkų Sendr. Baltimorės Skyrius, Kun. A. Babonas, T. Bačinskas, K. Balčiūnas, V. Balickas, Liet. Pasiunt. Londone, P. Balzaras, A. Banionis, B. Bendoraitis, J. Bulevičius, V. Butkus, K. Čibiras, B. Čižikaitė, Dr. Z. Danilevičius, E. ir V. Garbeniai, L. Grunovas, Kun. J. Gutauskas, O. Ivaškienė, Kan. P. Juknevičius, J. Juška, L. Kairienė, J. Kaributas, J. Kavaliūnas, Dr. P. ir Dr. Z. Kazlai, Dr. J. S. Kriaučiūnas, J. Krištolaitis, Br. Kruopis, Dr. Z. Kungys, Dr. A. Laucis, Liet. Bendruomenės Omahos Apylinkė, B. Lukas, Dr. A. Marčiukaitis, R. Masiliūnas, Kun. J. Matulis, A. Mažeikienė, Inž. J. Mikaila, Dr. O. Mironaitė, J. Misevičius, R. ir A. Nelsai ir šeima, V. E. Orentas, K. Pabedinskas, Sr., B. Petrulis, A. Paulionis, V. Paulionis, Kun. V. Pavalkis, Inž. Z. Petkus, Dr. J. Petrikonis, Dr. J. Plikaitis, V. ir V. Pliopliai, M. Pratkalienė, Dr. V. Reklys, M. Rimkus, G. ir G. Sakevičiai, B. V. Saulėnas, P. Stravinskas, Dr. J. ir J. Šalnai, Dr. G. ir V. Šauliai, M. Tiškevičius, L. Tomkus, J. Urbaitis, Dr. O. Vaitas, F. Valaitis, L. Žemgulienė, A. Viliušis, J. Davelga

15.00

K. Ališauskas, O. Bakaitienė, G. Balanda, J. ir O. Baužiai, A. Bražėnas, Dr. R. Bridžius ir šeima, N. Burštein, Čikagos Liaudininkų Skyrius, Chicago Sav. & Loan Assn., Dr. M. Devenis, Kun. Goldikovskis, H. Idzelis, J. Jakubka, P. ir E. Jakubkai, J. Kizlauskas, M. Kuncienė, A. Masionis, Midland

Sav. & L. Assn., Inž. V. Naudžius, E. ir B. Pakštai, J. Paliulis, I. T. Radzevičiūtė, Kun. P. Raugalas, K. Repšys, J. Sadūnas, J. Stankaitis, Inž. S. ir A. Tumosai, A. Tamulionis, Dr. A. Valadka, P. Vilutis, Dr. M. ir Dr. A. Vygantai, A.R.S. Jautokaitės

13.00

P. ir J. Masilioniai

12.00

Dr. K. Alminas, M. Damijonaitytė, A. Matulionis, P. ir A. Odinai

10.00

N. Abromas, T. Aleksonas, S. ir E. Alšėnai, B. Andriukonis, A. Andziulis, Dr. J. Anysas, A. Armalis, J. Asminas, J. Astramskas, At-kų Sendr. Omahos Skyr., At-kų S. Šalkauskio moksl. Baltimorės, Augonis, Kun. P. Ažubalis, A.P., A. Babickas, V. ir E. Bačinskai, B. Bajerčius, Dr. L. Bajorūnas, M. Bajorūnas, A. Balčiūnas, V. Baleišytė, Dr. A. Baliūnas, A. Balsys, Dr. G. Balukas, K. Barzdukas, S. Barzdukas, B. Bičiūnienė, F. Blauzdys, J. Blažys, Dr. H. Brazaitis, K. Brenčius, A. Bričkus, J. Briedis, A. Brizgytė, Inž. B. Brizgys, E. Brozas, V. Bublys, Kun. L. Budreckis, Dr. S. Budrys, H. Bugarevičius, M. Bumblis, P. Čečkus, V. ir J. Čekanauskai, H. Čepas, A. Čepėnas, Černiai, J. Černius, B. Chamskis, V. Čižauskas, J. Dabriba, K. Dabriba, K. Dabulevičius, J. Dačys, J. Dagys, J. Damas, Dr. A. Damušis, Kun. A. Dapkus, S. Dargis, J. Daugirdas, J. Dėdinas, O. Delkus, Didžiuliai, Kun. L. Dieninis, J. Dudėnas, J. Dudėnas, J.

Dulksnys, R. Dulkis, S. Dzikas, R. Estka, O. Fildingienė, Kun. P. Gaida, S. Garliāuskas, Dr. O. Garūnienė, K. Gasparėnas, P. Gedvila, V. Geležūnas, Prel. L. C. Gižinskas, B. Gnažulis, P. Gobis, J. ir S. Grabauskai, Kun. J. Grabys, K. Grajauskienė, J. ir D. Gražiai, A. Grigaitis, A. K. ir R. Grinai, J. Grybinas, J. Gruzdas, M. Gureckas, Kun. J. Gurinskas, J. Gustainis, Kun. B. Gustas, V. Indrulėnas, Kun. P. Jakubaitis, S. Jankonis, J. Janušaitis, J. Januškevičius, A. Jonaitis, Kun. P. Jonaitis, S. ir J. Jurai, L. Juras, J. Jurėnas, S. Jurkūnas, Dr. X.Y., a.a. Kun. K. Juršėnas, A. Juška, Kun. A. Juška, Juškevičiai, A. Juozaitis, A. Kairys, J. Kaklauskas, Dr. Kakšys, A. Kalvaitis, J. L. Kanapė, Kun. Karalevičius, J. Karalius, P. Karalius, S. Karvelis, B. ir Dr. B. Kasakaičiai, K. Kasperėnas, P. Kasulaitis, A. Katelienė, B. Katie, Dr. F. Kaudas, A. Keturakis, B. Kirkus, L. Kizlauskas, Kun. L. Klimas, J. Končius, J. Kondrotas, J. Korpovic, K. ir E. Kraučunai, J. Krygeris, K. J. Krašinskas, Kun. B. Krūzas, V. Kubilius, L. Kublickas, J. Kučinskas, K. Kudla, A. Kundrotas, V. Kundrotienė, V. Kuprys, Kun. F. Kuras, J. Kuras, E. ir Inž. V. Kutkus, W. D. Kuzmas, V. Kvetkus, Laniauskai, S. ir S. Laniauskai, P. Lanys, Lapienė, Kun. J. Lasky, K. Laucius, J. Lechavičius, P. Lelis, Liet. Ūkin. Sąjunga, A. Lietuvininkas, A. Lingis, S. ir A. Lipčiai, A. Lizdenis, P. Lukoševičius, A. Lukoševičiūtė, V. ir B. Mačiūnai, M. ir F. Mackevičiai, V. Majauskas, Kun. Ch. Malakauskas,

Inž. I. Mališka, Kun. F. Manelis, Dr. J. Manelis, M. Manomaitis, Kun. Marčiulionis, V. Marijošius, Marquette Parko Liet. Namų Savin. Valdya, Kun. V. Martinus, A. Matijoška, K. Matkevičius, J. Matusevičius, A. Mažulis, I. Medžiukas, K. Merkis, J. Meškauskas, E. Meškauskienė, Kazys Meškonis, J. Mika, A. Mikoliūnas, P. Mikšys, P. Mikšys, E. Milkauskas, J. Miltenis, J. Miškinis, V. Montvilas, V. Muraška, Norvilo, Omahos Liet. Medž. ir Mešk. Klubas, J. Pabedinskas, L. Pabedinskas, Inž. H. Padleckas, P. Pagojus, E. ir Dr. B. Paliokai, Kun. V. Palubinskas, A. Paškonis, Paulėnas, E. Petkevičius, Dr. R. Petkus, I. Petrauskas, K. Petrauskas, Dr. S. Petrauskas, S. Petrelis, Dr. J. Pikūnas, P. Plikšnis, A. Pocevičius, A. Pocius, P. Polteraitis, P. Polteraitis, A. Prapuolenytė, A. Prapuolenis, J. Puodžiūnas, P. Pupius, A. Puškoriūtė, K. Račiūnas, P. Račiūnas, J. Račius, Kun. A. Račkauskas, T. Radvilienė, A. Radžiūnas, A. Radžius, V. Radžius, J. Rasy, B. ir M. Raugai, A. ir O. Razutis, K. ir R. Ražauskai, L. Reivydas, P. Rimkus, R. Rimkus, A. Rugys, E. Sabalis, Kun. A. Sabas, B. Sakalas, V. ir B. Seleniai, J. Siaugas, J. Siaučiuonas, Pranas Sidzikauskas, Kun. K. Simaitis, V. Sinkus, V. Sinkus, J. Skalska, Skardis, Kun. Dr. V. Skilandžiūnas, A. ir F. Skirius, A. Skrebūnas, Mečys Skruodys, J. Sluoksnaitis, V. Slušnys, Dr. Z. Smilga, A. A. Smigelskiai, P. Stake, Kun. K. Stankevičius, J. Starinskas, Kun. J. Staškevičius, V. Staškus, V. Stauka, V. Stelmo-

kas, A. Stockus, V. Stropus, P. M. Strumskis, A. Stukas, A. Styra, C. ir S. Surdokai, A. Šalkauskas, J. Šepetys, G. Šernas, J. Šidlauskienė, E. ir K. Šiliniai, Dr. V. Šimaitis, A. Širvaitis, D. Šleževicienė, S. ir N. Šližiai, V. Šinolis, Dr. K. Štuopienė, A. Šukys, V. Tamošiūnas, P. Tamulionis, S. Tamulionis, W. Tanis, Inž. D. ir I. Tījūnėliai, S. Treigys, D. ir V. Trimakai, Dr. V. Tumasonis, A. ir L. Tvėrai, V. ir S. Urbonai, Kun. Dr. I. Urbonas, J. Urbonienė, Užgiris, A. Zailskas, Kun. V. Zakarauskas, A. ir M. Žigaičiai, P. Zigmantas, J. Vaineikis, J. ir E. Vaišniai, E. Vaišvilienė, P. Vaitiekūnas, V. ir Dr. B. Valadkos, J. Valaitis, Dr. G. Valančius, A. Valančius, Dr. A. Valis-Labokas, J. Valukonis, K. Vanagas, Jean - Vance Fun. Home, Vasaitis-Butkus Fun. Home, P. Vebra, V. Vebraitė, L. Vedeckas, Kun. J. Vėlutis, L. Venelovas, A. Valiuškis, Kun. A. Vilkaitis, K. Virbickas, Kun. W. Wolkovick, J. Žadeikis, J. Žadeikis, J. Žemaitis, J. Žemaitis, V. Žemaitis, Židonis, J. Žilionis, Inž. A. Žukauskas, G. Žukauskas, Adv. P. Žumbakis, Kun. S. Yla, P. Grušas, A. Maggenti, Mutual Fed. Sav. & Loan Assn., P. Šimkutė, Dr. A. Starkus, O. Šatas, A. Zailskaitė, V. Gražulis, A. R. Ostis-Astrauskas Inž. Daunius, P., Kun. Dr. V. Skilandžius, P. Minkunas, A. Maggenti, A. Rugytė, A. Stropienė

8.00

T. ir T. Sereikiai, T. ir R. Rudaitis

7.00

M. Markevičienė

6.00

Liet. Vyčių 19 Kuopa, N.Y., A. Neinienė

5.00

E. A. Abramaitis, J. Acus, K. Adomavičius, P. Adamonienė, J. Agurkis, V. Akelaitis, Kun. J. Aleksunas, A. Alkaitis, E. Alšėnas, G. Ambrasas, J. Ambraziejienė, J. ir E. Andriuliai, J. Andriulis, J. Andriulis, A. J. Andronis, A. Armalis, J. Arštikis, V. Audėnas, J. Augaitis, Kun. Č. Auglys, V. J. August, J. Aušrotas, V. Aušrotas, N. Avunsky, O. Andriušaitienė, V. Avižienė, V. Bačiulis, A. Baika, P. Balandienė, D. ir P. Balčiūnai, D. Balčiūnas, S. Balčiūnas, Kun. F. Baltrūnas, J. Banėnas, K. ir A. Barčiai, J. Bartkus, S. Bartkus, K. Barunas, B. Beleškienė, B. Bernotas, K. Bielevičius, P. Bielinis, V. Biliūnas, V. Biliūnas, G. Biškis, S. Blaškevičius, E. Blinstrubienė, P. Bliudžius, S. Bosas, J. Bradūnas, J. Brazauskas, Kun. P. Brazauskas, P. Bražikas, B. Briedienė, Dr. Z. Brinkis, K. Bružas, A. Bružinas, K. Buga, J. Buitkus, V. Bulota, E. Bulotienė, K. Burba, A. Butkus, K. Butkus, P. Balčiūnas, A. Balsys, C. Bartkus, B. Bobelis, S. Čepas, J. ir P. Černiauskas, Dr. A. Čerškus, M. Česas, H. Chvedukas, St. Cibienė, J. Činga, E. Ciplijauskas, Čipkienė, Z. Cirtautienė, K. Čierželis, J. Cyvas, V. Čyvas, P. Dalinda, P. Dalinis, J. Damušis, J. Dancia, E. Daniliūnas, A. Danda, K. Daugirdas, E. Daukantienė, J. Dėdinas, O. Delkus, A. Dikinis, E. W. Diskavich, K. Dočkus, V. Damanskis, R. Draudvila, P. Dromantas,

R. Druktenis, Druktenis, L. Dubauskas, T. Dūda, V. Dukštas, A. Dumbra, A. Dumbrienė, N. Dumbrytė, J. Duoba, D.A., F. Eidemtas, N. Feldmann, M. Fildingaitė, A. Firavičius, L. P. Heizingas, J. Z. Galėnai, A. Gaška, E. Gaškienė, L. Gaudušas, O. Girdzijauskienė, V. Girniuvienė, K. Gogelis, Kun. E. Gradeck, Kun. A. Grauslys, Balys Graužinis, K. Gričius, J. ir A. Grinai, K. ir A. Griškai, P. Griškelis, Z. Grybinas, A. Grušys, V. Gudaitis, M. Gudelis, J. Guobužis, Kun. Dr. V. Gidžiūnas, D. Giedraitis, L. Giedraitis, J. ir L. Imskiai, J. Inčiūra, A. Indreika, P. ir J. Ivaškai, Dr. V. Ingelevičius, J. Jakubaitytė, S. Jakubonienė, L. Janulevičius, F. Janušas, K. Januška, P. ir B. Januškaitis, A. Jarmas, K. Jasėnas, K. Jasiulevičius, Kun. V. K. Jaškevičius, S.J., M. Ješmantas, J. Jodelė, H. ir A. Joniai, V. Jonikas, E. Josen, Dr. V. Juodeika, J. Juodis, Ig. Jusudonis, S. Juškus, J.E., L. ir E. Kačinskai, S. Kairys, J. Kaknevičius, O. Kalinauskas, L. Kalvėnas, A. Kaminskas, B. ir A. Karalius, B. ir J. Karaškai, Kun. A. Kardas, A. Karklius, J. Karpavičius, V. ir O. Karpuškos, A. Karsoškas, K. Karuža, V. Kasulaitis, J. Katilius, P. Kausteklis, P. ir A. Kavaliūnai, K. Kazakaitis, A. Kazlas, J. Kazlauskas, P. Kazlauskas, P. Kazlauskas, K. Keblinskienė, S. Kėkštas, E. Kielienė, V. Kisielius, D. Kizys, M. Kleinaitis, J. Kojelis, V. Kolyčius, S, ir J. Kontrimai, B. Krakaitis, R. Kriaučiūnienė, V. Krikščiūnas, J. Krištolaitis, A. Krugler, Kubickas, A. Kudirka, V. ir V. Kulbokai, A. Kulnys, R.

Kunstmanas, K. Kupetis, L. C. Kurai, L. Kutkus, W. S. Kuzmas, S. Kvecas, M. Kvedaras, P. Kvedaras, V. Kvedaras, P. Labanauskas, J. ir A. Lakas, A. Lauraitis, V. Laurušonis, V. Lazauskas, V. ir A. Leliai, Dr. V. Lelis, Kun. D. Lengvinas, A. ir A. Leparskai, B. Lesevičiūtė, V. Lewruskas, A. Lipskienė, J. Litvinas, J. Liutkonis, Luiza, Alvina ir Peter Vyčių Seime, S. Lukauskas, Inž. A. Luneckas, B. ir J. Lungis, S. Lungys, A. Lušys, B. Maciauskas, V. ir G. Maciunai, J. Mačiulis, V. Mackevičius, Pr. Mainelis, K. Majauskas, Kun. J. Maknys, Kun. Maknys, J. ir V. Maleiškos, B. Markeliūnas, S. Martinkus, Kun. A. Martis, P. Marūnas, A. Masionis, A. Matulaitis, V. Maurukas, V. Mažeika, A. ir V. Mažeikai, P. Mažulaitis, A. ir R. Meilus, O. ir A. Metrikai, J. Miečius, P. Mikalauskas, K. Miklovaitis, J. Mikšys, A. Milaknis, Dr. V. Mileris, A. ir D. Milūnai, Dr. B. Miniataitė, A. Mišūnas, J. Mītkus, B. Morkis, K. Morkūnas, P. Morkūnas, V. Morkūnas, O. ir J. Motiejūnai, P. L. Murauskai, E. ir A. Murelis, J. Murinas, Kun. L. Musteikis, V. Mykolaitienė, A. Mažeika, E. Muske, B. Nainienė, A. Nakas, J. Navakas, B. Nemickas, P. Nenortas, B. Neverauskas, A. Neviera, Kun. S. Norbutas, P. Normantas, F. Olšauskaitė, S. Oželienė, S. Paknienė, J. Palaitienė, J. Palionis, Paliulis, J. Palys, P. Palubinskas, V. Palubinskas, M. Palunas, Dr. P. Pamataitis, S. Pangoonis, A. Patamsis, I. Paukštis, J. Paulikaitis, V. Paulionis, Dr. K. Pautienius, V. Pauža, K. Pažeraitė, L. Pečiūra, Z.

Peckus, Peliodyskis (?), O. Petkienė, K. Petrauskaitė, A. Petrauskas, J. Petrauskas, R. Petronienė, J. Petronis, S. Petrulis, D. Petruilytė, J. Pikturna, J. Pikturna, K. Pikturna, Kun. V. Pikturna, J. Pleinys, K. Pleinys, A. Pocius, A. ir D. Polikaičiai, A. Povilaitis, B. Povilaitis, J. Prakapas, J. Prapuolenytė, J. Prapuolenis, K. Prišmantas, Dr. A. Prunskis, A. Prunskytė, Z. Prūsas, Kun. J. Pudaus, Jonas Purtulis, J. Pusdešris, S. Pundzevičius, Kun. S. Raila, Ramančionienė, S. Račiukaitis, E. Radvilas, V. Radys, A. Ragelis, Ch. K. Rakunas, K. Ralys, J. Ramanauskas, E. Raubertienė, A. Raulinaitis, Dr. J. Reinys, V. Reklaitis, M. Remienė, S. Ribkevičienė, V. Rinkevičius, A. Rinkūnas, V. Ročiūnas, S. Rudys, A. Rudzitas, J. Rugelis, B. Rūkštelė, A. ir E. Rūkšteliai, J. Rundėnas, J. ir D. Rutkauskai, A. Ryliškis, B. Rymantas, Dr. J. Sadauskas, A. Sagevičius, M. Sajus, P. Sakalauskas, V. ir O. Samatauskai, S. Santvaras, O. Scinkaitė, P. Sekmokas, F. Senkus, S. Senkus, T. Sereika, V. Simanavičius, M. Simonaitis, A. Sirutis, C. Skaisgirys, L. Skeivelienė, Skirgaudas, J. ir E. Skladaičiai, A. Skrebunas, V. Skrebunas, O. Skrebunienė, J. Skrebutienė, A. Skudzinskas, I. Slabšinskas, A. Slekis, A. Smilga, S. Smalinskas, Kun. Z. Smilga, K. Spakauskas, K. Sragauskas, V. Stencilis, J. ir A. Stankevičiai, J. Stanislovaitė, D. ir D. Staniškiai, S. ir B. Staniškiai, T. Stanulis, R. Staniūnas, J. Stankaitis, V. Stankienė, H. Stasas, B. Staškevičius, Kun. J. Steponaitis,

B. Steponis, G. ir E. Storn, J. Stravinskas, J. Stravinskas, J. ir O. Strimaičiai, J. Strungienė, P. A. Stuopis, K. Styčko, M. Sumantas, A. Survila, S. Sužiedėlis, A. Sušinskas, R. Šatas, E. Sandanavičius, J. Staskauskas, J. Šalčius, I. Šalčiuvienė, A. Šalkauskas, J. Šaulys, A. Ščepavičius, J. Šema, A. Šeštokas, V. Šilėnas, E. ir R. Šilgaliai, A. ir B. Šimkai, L. Šimutis, A. ir V. Šiurkus, Škleriai, Dr. A. Šliupaitė, J. Šmulkštys, M. D. A. Šmulkštys, M. Šnapštys, I. Šukys, O. Šumskis, S. Šurkus, J. Talalas, J. Tamašauskas, S. Tamulaitis, B. Tatarūnas, A. Tauginas, Kun. J. Tautkus, Tėvai Pranciškonai, O. Toliušienė, P. Totilas, A. Trijonas, Kun. A. Trimakas, M. Ulenienė, V. ir M. Umbrasai, K. Vaičeliūnienė, V. Vaitiekūnienė, V. Vaitkus, L. Vakselis, A. Valaitis, Kun. A. Valančius, R. Valatka, S. Valienė, L. Valiukas, J. Valkauskas, J. Valukonis, J. Valys, Dr. V. Vardys, J. Varanavičius, Dr. O. Vaškevičiūtė, K. Veikutis, V. ir E. Velžai, A. Venclovas, J. Vengraitis, M. Venskienė, V. Veselka, Vilkai, J. Virbelis, G. Viskantienė, A. ir Dr. D. Vitkus, M. Vitkus, J. Vizbaras, F. S. Valinskas, J. Zabulionis, A. Zaparačkas, P. Zaranka, Kun. J. Zesas, V. Zubrickas, J. J. Žebrauskas, P. Žilinskas, V. Žirgulevičius, J. Žiuraitis, M. Žmuidzinienė, Kun. A. Žvinklys, A. Zupka, L. Žitkus, M. Yorse, E. ir P. Brizgiai, Orantas Daunys, J. V., Paškevičius, A., Orentas A., P. Balčiūnas, A. Balys, C. Bartkus, B. Bobelis, J. Chmeliauskas, A. Mažeika, J. Paulauskas, G. Repšienė, A. Skrupskelienė, J. Vancelis

4.00

P. Gairutis, M. Girdvainienė, A. Petrauskaitė, V. Suoda, Dr. V. Labokas

3.00

P. Ambrozas, L. ir L. Apoliai, J. Augustas, A. Balys, M. Barniškaitė, R. Hiršas, L. Girūnas, J. Indriūnas, Kairytė, O. Keblys, E. Kernauskas, P. Kovas, U. Lipčienė, T. Liutkienė, J. B. Liuzgys, J. Lukas, A. Markelis, B. Masiokas, A. Mikėnaitė, E. Miller, Miniataitė, D. ir J. Mitkai, F. Modestavičienė, M. Noreikienė, I. Oksas, O. Pabedinskaitė, F. Pabilionis, V. Palūnas, O. Pankienė, V. ir A. Pažiūra, V. Petrulis, A. Pramer, J. Prunskis, V. Saliklis, H. Savickas, K. Stasaitis, J. Sugintas, T. Šiaulienė, J. Šidlauskas, A. Tarnauskas, J. Vasaris, E. Vilimaitė, K. Graudienė, K. ir V. Lakickai, E. Vaišnoraitė, L. Dargis, F. Tamulis

2.50

B. Bartkus, P. Dabšienė, A. Bielskus, A. Jakučiai, A. Petkauskas

2.00

K. Abramaitis, A. Aidukas, T. ir J. Alenskai, M. Antanaitis, T. ir V. Auguliai, M. Aukštuolis, M. Aukštuolis, V. Balnis, J. Balutis, L. Balvočius, J. Bartkus, K. Čepaitis, J. Černius, S. ir M. Česuliai, B. ir K. Čikotai, J. Ąambaras, J. Danauskas, S. Daunys, A. Davis, J. Deksnys, R. Didžbalis, A. Dilijonas, H. Duda, L. Duda, V. Dzigas, S. Endrijonienė, A. Gailiūšis, V. ir J. Gaspariai, V. Gilys, M. Girmantas,

P. Graužinis, V. Gražulis, L. Grigaliūnienė, J. Grikinaitė, Gudauskas, G. Gudalienė, I. Gurčinas, V. Gurka, V. G. J. Jackūnas, K. Jančūnas, V. Jasiulionis, L. Junevičienė, J. Juodikis, P. Jurgutavičius, J. Kaladė, J. Kananavičius, M. Karalienė, Kasperavičius, K. Kaulius, J. Kazakevičius, J. Kinčius, O. Kindurienė, G. Klimas, J. Kontauskis, Krasauskas, V. Kriaučiūnas, P. Kudulis, M. Kuprienė, J. Laskus, J. Leščinskas, I. Linkevičiūtė, Lydia, Sister, SSC, J. Macijauskas, A. ir M. Maksvytis, V. Matulaitis, A. Matulis, P. Medonis, V. Mėlinis, G. Meiluvienė, E. Mockienė, M. Motiekaitis, M. Naruševičius, A. Orvidas, I. Pabedinskienė, I. Pakalnis, O. Peterienė, A. Pladys, Pračkaitienė, P. Puidokas, V. Pužauskas, U. Rastenenė, M. Ročkuvienė, T. Roman, J. Rotsko, J. Rudavičienė, J. Rūkas, J. Rukšėnienė, M. Saliklienė, F. Sereičikas, V. Sinkus, A. Sprainaitis, Č. Stanulis, E. Starevičienė, D. Stasiukonis, P. Svilas, V. Staknys, K. Šakys, V. ir O. Šoliūnai, R. Šarkus, P. Šernas, S. Šimoliūnas, P. Šlepetys, O. Šlitteris, V. Taraska, J. Tautvila, B. Telyčėnas, E. Truškauskienė, J. Valaitienė, P. Valavice, R. Valodka, A. Valys, E. Vasiliauskienė, R. Vodopalas, P. Želvys, A. Žiedas, A. Bielskus, A. Jakutis, A. Petkauskas

Ališauskas P., Giriūnas, L., Marčiukaitis, M. R., Morkūnas, S., Radžius, V. A., Statkevičius, C. V.

1.50

O. Bruzdienė, P. Tamošiūnienė, Budminas

1.00

S. Adomaitis, D. Andrijauskas, Apanavičius, Z. Arlauskas, P. Armonas, A. Bagdonas, B. Balčiūnas, P. Balčiūnas, A. Balkus, J. ir J. Balcikai, J. Bereika, P. Blekys, J. Brokas, V. Rudmikas, V. Budreckienė, B. Budriūnas, S. Čapas, F. Česonienė, M. Cibienė, A. Cirelis, K. Čižiūnas, Dam..., Kun. P. Dausa, P. Dedelis, B. Dubauskas, D. Dulkutė, A. Eitmanas, J. Gaižutis, M. Genienė, A. Grabauskienė, Grebliauskas, J. Gričius, B. Grybauskienė, P. Grušas, A. Gustaitis, Jakelaitienė, A. Jančys, V. Jasinevičius, E. Jokubkienė, L. Kairys, J. ir V. Kamaičiai, E. Kojelienė, C. Kučinskienė, Kuras, Leškus, Lietervys, Lotonienė, J. Majauskas, M. Malinauskienė, J. Matulaitis, J. Mikalauskas A. Mitkevičius, A. Mozol, J. Musteikis, L. Natkus, J. Navickas, Navickienė, Noreikis, V. Overlingas, A. Paleckis, M. Palienė, Parnekas, J. Pencylienė, J. Petrauskas, Pleštys, K. Praleika, E. Ratkelis, J. Razlauskas, J. Rekešius, A. ir M. Rubonis, A. Ruigys, S. Ruokienė, T. Rūta, O. Rūtienė, E. ir A. Salas, L. Salas, J. Savukaitis, T. Sereikienė, S. Skobeikienė, V. Stanaitis, S. ir K. Steponkai, Z. Stoškus, Straznickas, E. Strumskienė, A. Šalkauskas, N. Šatkus, M. Šembrotaitė, B. Šimkevičienė, J. Šimoliūnienė, I. Šlapkauskas, P. Tamašauskas, R. Tamulionis, Č. Tuminas, A. Urbonas, V. Urbonas, A. Vaičaitis, P. Vaitiekūnas, T. Vaitkuvienė, V. Varnas, A. Varnelis, A. Vasiliauskas, V. Vasiliauskas, V. Žemaitis, M. Žilinskienė, J. Žilius, A. Žin-

džius, R. Kondrotienė, O. Pama-
tauskienė, M. Putinas
Augaitis, J., Milala, G.

0.90

O. Babzerytė

0.50

E. Jurėnienė

Aukotojai įrašyti, kurių aukos
komitete gautos iki balandžio
vidurio.

AUSTRALIJOS AUKOTOJAI

\$20.00

Australijos Lietuvių Katalikų
Federacija

\$15.00

Kun. P. Butkus

\$14.85

Liet. Kariuom. Kūrėjų Savano-
rių Sąjunga, Sidney

\$10.00

Melbourno Liet. Katalikų Drau-
gija, V. Vaitiekūnienė

\$7.85

Pr. Dailidė

\$5.00

Adelaidės Ateitininkų Sendrau-
gių Valdyba, A. Černis, K. V. Ge-
nys, M. Gudelienė, M. Madeišienė,
J. Mulokas, F. Ročius, Z. Sipavi-

čius, V. Šeštokas, Tėvai Marijonai
Adelaidėje, Kun. P. Vasaris, J.
Žitkevičienė

\$4.00

N. Butkūnas, A. Sadauskas

\$3.00

K. Šlika

\$2.50

J. Steponas

\$2.00

J. Abukevičius, V. Biveinis,
Budrys, J. Čėsna, V. Čižauskas,
Vyt. Čižauskas, J. Daubaris, J.
Doniela, Kun. P. Dauknys, A. Ga-
siūnas, V. ir B. Gražuliai, I. Geš-
tautas, Jankai, J. Janulaitis, A.
Janušauskas, R. Jasiūnas, I. Kau-
nas, O. Kazlauskienė, J. Keblys, P.
Kuisys, Kriščiūnas, J. B. Lenktys,
A. Levickas, B. Mačiulaitienė, M.
Miliauskienė, J. Milaknis, J. Moc-
kūnas, A. Morkūnas, P. Naujokai-
tis, B. Nemeika, V. Opulskis, L.
Pakalnis, E. Pekokas, J. Petraitis,
L. Padgurskis, Pusdešriai, Ig. Ra-
čiūnas, Z. Raudys, S. Sikorskis, R.
Smolski, A. Stakaitis, Stankūnas,
I. Strimaitis, K. Šaparas, J. Šešta-
kauskas, Vebrys, Veleniškis, P.
Velionis, V. Vosylius, V. Ziugas

\$1.50

T. Seliokienė

\$1.00

A. Banionienė, P. Bielskis, F.
Borūmas, J. Budzinauskas, F. Ci-
bulskis, Dainius, F. Daniusevičius,
A. Dancenavičius, Daugalienė, J.
V. Daugalis, V. Ganys, V. Ganys,

P. Gasiūnas, B. Juodvalkis, A. Kateiva, Kun. L. Kemnens, Keraitienė, A. Kervelis, A. Kululius, S. Kuzmickas, L. Lamanuskas, J. Lapšys, P. Laucius, E. Laurinonis, J. Liaksas, M. Lingienė, B. Masionis, R. Mažeika, J. Miliauskas, V. Mocevičius, A. Markūnas, Nikas,

K. Pažera, J. Petrukėnas, V. Popeliučka, J. Ramanauskas, J. Repševičius, J. Rinkevičius, J. Sabeikis, A. Sasinis, V. Skrollys, J. Storpirstis, S. Šiuškis, Umevičius, K. Varnas, L. Vasiliūnas, Z. Venenis, M. Verbyla, Zakaravičius, R. Žiukelis, T. Žukauskas

KOMITETO DARBA
PALENGVINO BŪRYS LĖŠŲ
TALKININKŲ:
(Alfabetine tvarka)

P. Ažuolas, A. Balčiūnas, A. Balčytis, Prel. J. Balkūnas, C. Barkauskas, J. Boley, V. Cekanuskas, Kun. V. Dabušis, J. P. Damas, A. Devenienė, A. Dumbrienė, B. Gasparienė, K. Gasparienė, J. Giedraitis, K. Grajauskas, Inž. P. Gruodis, H. Idzelis, J. Jakubka, Dr. P. Jucaitis, M. E. Juškienė, Dr. P. Kaladė, K. Užupytė-Keblinskienė, A. Keturakis, A. Kižys, P. Kliorys, J. Kojelis, J. Končius, B. Krokys, J. Kuprionis, V. Laurušionis, J. Maciūnienė, F. Mackevičienė, J. Maldeikienė, K. Mickevičius, J. Motiejūnas, J. Mulokas, V. E. Orentas, K. Pabedinskas, B. Pabedinskienė, E. Paliokienė, P. Polteraitis, F. N.

Povilaitis, K. Prišmantas, S. Rauckinas, Dr. M. P. Ramūnienė, P. Razgaitis, Dr. A. Rugienė, A. Rugys, A. Rugytė, Kun. J. Ruokis, B. Sakalas, T. Sereikienė, A. Sirutis, A. Skirius, P. Spetyla, J. P. Staniškis, P. Stravinskis, C. Surdokus, J. Strimaitis, Kun. Dr. J. Urbonas, O. Vaičienė, V. Vaitkus, G. Valančius, E. Vilimaitė, B. Žukauskas

LĖŠŲ TELKIME YPATINGAI
PASIŽYMĖJO:
(Alfabetine tvarka)

Prel. J. Balkūnas, J. P. Damas, H. Idzelis, A. Keturakis, F. Mackevičienė, K. Mickevičius, J. Mulokas, E. Paliokienė, P. Polteraitis, Dr. A. Rugienė, B. Sakalas, Prel. J. Tadarauskas, B. Žukauskas